

Jaarstukken 2024

Inhoud

1	Voorwoord	5
2	Verantwoording programma's	9
2.1	Programma Bouw	9
2.2	Programma Bodem	12
2.3	Programma Milieu en Brzo	16
2.4	Programma Randvoorwaardelijk	25
2.5	Programma Bedrijfsvoering	30
3	Paragrafen	35
3.1	Weerstandsvormogen en risicobeheersing	35
3.2	Onderhoud kapitaalgoederen	45
3.3	Financiering	45
3.5	Openbaarheidsparagraaf	50
4	Financiële jaarrekening	52
4.1	Overzicht baten en lasten	52
4.2	Dekkingsmiddelen	54
4.3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	54
4.4	Toelichting baten en lasten	56
4.5	Incidentele baten en lasten	58
4.6	Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	59
4.7	Balans	60
4.8	Model rechtmatigheidsverantwoording	68
Bijlage 1	Overzicht taakvelden per programma	69
Bijlage 2	Bijdrage per deelnemer	70
Bijlage 3	Berekening financiële kengetallen	71
Bijlage 4	Meerjarig overzicht risico's	72
Bijlage 5	Sisa (Single Informatie Single Audit)	74
Bijlage 6	Controleverklaring accountant	75

1 Voorwoord

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) staat voor een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving: een belangrijke missie in een dynamisch gebied waar veel verschillende en soms tegenstrijdige belangen spelen. In de huidige context van onder meer de klimaatopgave, de schaarse ruimte en daarmee toenemende druk op de milieugerelateerde gezondheid en de nodige kwesties op het gebied van externe veiligheid doen vergunningverlening, toezicht, handhaving en – gevraagd en ongevraagd – advies er meer toe dan ooit. Onze kerntaken – regulering, toezicht, handhaving en advies (VTH&A) – voeren we uit binnen geldende wet- en regelgeving, de regionale Uitvoerings- & Handavingsstrategie 2024-2027 en afspraken met onze 11 opdrachtgevers.

Groei

De energietransitie en de voortdurende stikstofproblematiek, het tekort aan woningen in de regio en de nog steeds krappe arbeids- en inhuurmarkt blijven zorgen voor een uitdagende situatie in onze regio en Nederland. Voor onze dienst betekent dat een stevige vraag naar onze inzet en expertise over de hele breedte van ons werkdomein. Per saldo zagen we deze vraag in 2024 voor de OD NZKG en onze opdrachtgevers toenemen met circa 14%. Dit verlangt van ons dat we goed blijven anticiperen op behoeften, dat we de juiste keuzes maken en we een wendbare organisatie blijven.

Combineren van expertise

We krijgen veel meldingen en zienswijzen van omwonenden én komen bij veel bedrijven. Daarom weet de OD NZKG als geen andere overheid wat er speelt in de praktijk in ons werkgebied op milieu, bodem, bouw, veiligheid, duurzaamheid en energie. Onze deskundigheid zetten we in om de leefbaarheid te borgen en om bij te dragen aan grote opgaven als de energietransitie, de transformatie van gebieden en het verbeteren van de milieu gerelateerde gezondheid. We vertalen beleidsmatige opgaven van gemeenten en provincies naar de praktijk van de bedrijven. Omgekeerd voeden we vanuit die praktijkkennis de beleidsmakers met adviezen over bijvoorbeeld omgevingsplannen en knelpunten in wet- en regelgeving.

Arbeidsmarkt

Er is in 2024 een goed werving- en selectieresultaat behaald. Dit blijft toch een uitdaging door de aanhoudende krapte op de arbeids- en inhuurmarkt. Hoewel er volop is geworven, zijn veel medewerkers pas later in het jaar ingestroomd. Omdat de groei voor een groot deel later in het jaar heeft plaatsgevonden, en een deel van de instroom eerst moest worden opgeleid, bleven ook de gemaakte uren en omzet achter bij de begroting.

Wijzigingen in het OD NZKG-bestuur

Gedurende 2024 heeft het bestuurslid namens de gemeente Ouder-Amstel afscheid genomen. Haar definitieve vervangster in ons bestuur is in 2025 geïnstalleerd.

Financieel resultaat

Het jaar 2024 is afgesloten met een positief saldo. Het financiële resultaat van de OD NZKG over 2024 is € 4,5M positief. Bij de halfjaarrapportage was al een positief saldo voorzien van € 2,6M. Het saldo bestaat ten opzichte van de begroting uit lagere baten ad € 4,4M en lagere lasten ad € 6,1M.

De € 4,4M lagere baten komen én voort uit een lagere Rijkssubsidie én anderzijds uit het niet volledig realiseren van de uitvoeringsovereenkomsten. De OD NZKG sluit elk jaar een uitvoeringsovereenkomst (UVO) af met alle 11 opdrachtgevers. In 2024 bedraagt het totaal van deze uitvoeringsovereenkomsten € 80,1M. We hebben deze voor 95% gerealiseerd. De onderschijding komt voort uit minder vraag uit de markt en doordat de formatie nog niet volledig op sterkte is. De exacte over- en onderschijdingen, de oorzaken en daarmee gepaarde meer of minderkosten worden per opdrachtgever uitgewerkt in de opdrachtgevers rapportage. De onderschijding van € 6,1M aan de lastenkant wordt grotendeels veroorzaakt doordat de formatie niet volledig op sterkte is, lagere implementatiekosten van het nieuwe VTH-zaaksysteem, lagere kosten voor groot onderhoud en lagere kosten voor implementatie van de Omgevingswet.

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen bepalen voor een belangrijk deel de inhoud en organisatie van ons werk. Vooruitlopend op de invoeringsdatum van de Omgevingswet is in december 2023 een hausse aan aanvragen ontvangen omdat bedrijven dachten dat die aanvragen dan onder de oude wetgeving zouden vallen. Het heeft de OD NZKG veel inspanning gekost een aanpak te ontwikkelen hoe om te gaan met vergunningen die voor 1 januari 2024 bij ons ingediend waren.

De implementatie vanaf 1 januari heeft voor de werkvelden de nodige veranderingen betekend. Onze adviseurs en inspecteurs hebben zich ook in 2024 verder verdiept in de Omgevingswet. Zo konden – en kunnen – wij onze opdrachtgevers op de juiste manier blijven bedienen, met toepassing van de actuele wet- en regelgeving. De Omgevingswet heeft (extra) administratieve taken met zich meegebracht. Dit betreft de manier waarop het werk via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) binnenkomt (in pdf). Maar ook in de afhandeling. De hoofdlijn daarin is dat – door de overgang van inrichtingen naar milieubelastende activiteiten - er voor één zaak nu meerdere meldingen en informatieplichten zijn. Dit geeft een toename in administratieve taken en werkdruk voor de medewerkers.

Tata Steel

De maatschappelijke aandacht voor de relaties tussen industrie, gezondheid en omwonenden is in 2024 verder toegenomen en richtte zich opnieuw vaak op Tata Steel. Daarmee nemen ook de inspanningen, vragen en verzoeken toe van bewoners, belangengroepen en de politiek op alle niveaus: lokaal, regionaal en steeds vaker ook landelijk. Ook van de OD NZKG vroeg dit veel inzet. De OD NZKG geeft prioriteit aan de communicatie met de omwonenden en andere betrokkenen bij Tata Steel. Voor de Groen Staal-plannen van Tata Steel is een milieueffectrapportage nodig. Eind 2024 heeft Tata Steel de eerste concepten voor het uiteindelijke Milieueffectrapport (MER) ingediend voor vooroverleg. In het voortraject is de OD NZKG betrokken geweest rondom de Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD). De OD NZKG wordt daarbij intensief bevraagd vanwege onze kennis en expertise over de regelgeving, het bedrijf en de omgeving.

Samenlevingsgericht en transparant

Ons werk heeft brede aandacht van bewoners, belangengroepen, politiek en media. Vooral wanneer het gaat om bedrijven waar thema's als overlast van geur, geluid en stof, en zorgen over veiligheid en milieu gerelateerde gezondheid een rol spelen. Soms is een eenmalige bijeenkomst voldoende om alle vragen rondom een nieuwe vergunning of overlastmeldingen te beantwoorden. Voor een aantal bedrijven is meer nodig en hebben we een gerichte communicatieaanpak met gesprekken met bewonersgroepen, bijeenkomsten en maandelijkse nieuwsbrieven. We zien dat deze nieuwsbrieven goed gelezen worden door bewoners, ketenpartners en bestuurders.

Het vervolg op het InterBestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (IBP VTH)

Het programma liep tot september 2024. In dit landelijke programma werkten alle omgevingsdiensten in Nederland samen aan structurele verbeteringen van de werking van het stelsel. De OD NZKG is al in het voorjaar van 2024 als robuust beoordeeld door het Ministerie I&W op thema's als begroting, kwaliteitscriteria, opleidingsbudget, weerstandsvermogen, informatie gestuurd werken en het aansluiten bij de identiteit van ons werkgebied.

In het najaar is landelijk gesproken over een vervolg aanpak. VNG en IPO werken samen met ODNL aan nieuwe en structurele afspraken op de pijlers die in het IBP VTH-programma al waren geformuleerd. In aanloop is OD NZKG eind 2024 gestart met het in kaart brengen op welke onderdelen we een goede basis hebben en waar we vorderingen willen maken, middels een IBP VTH-Quickscan.

Tot slot

Met deskundigheid werken aan een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving doet ertoe. In 2024 is veel werk verzet op advisering en op de reguliere VTH-taken voor bedrijven die onder gemeentelijk of provinciaal gezag (Seveso) vallen, in open contact met belanghebbenden in de omgeving van die bedrijven. Vanzelfsprekend vooral dankzij de professionele en bevlogen inzet van inmiddels ruim 650 medewerkers, waar we hen zeer dankbaar voor zijn.

Loes de Maat, Algemeen directeur Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

2 Verantwoording programma's

In dit bestuurlijke jaarverslag rapporteren we over het algemene beeld per programma en de belangrijkste ontwikkelingen. Voor de jaarrekeningen van de opdrachtgevers hebben wij onze opdrachtgevers half januari 2025 geïnformeerd over de voorlopige financiële afrekening van de Uitvoeringsovereenkomsten (UVO's).

De programma's komen overeen met de werkvelden in de UVO's. Per programma maken we inzichtelijk of de realisatie conform begroting is. Conform de BBV-wetgeving (Besluit Begroting en Verantwoording) worden programma's met betrekking tot het primair proces verantwoord, exclusief de personele lasten en materiele overheadkosten. Deze worden apart verantwoord op het programma Bedrijfsvoering.

Naast de inkomsten uit de uitvoeringsovereenkomsten heeft de OD NZKG overige inkomsten vanuit het maatwerk. Daarbij gaat het om werkzaamheden die gefinancierd worden uit subsidies en op basis van offertes.

2.1 Programma Bouw

Het programma Bouw heeft als doelstelling bij te dragen aan de grote, complexe bouwopgaven in de regio en onaanvaardbare risico's, vooral op het gebied van veiligheid en gezondheid, af te vangen. Voor het verlenen van omgevingsvergunningen, het behandelen van meldingen, de toezicht en de handhaving op bouw en sloop in realisatie- en gebruiksfase is per bouwactiviteit een toetsingsniveau vastgesteld met een oplopende intensiteit per categorie.

Door de uitvoering van de wettelijke VTH-taken voor bouw, gebruik en sloop ziet de OD NZKG erop toe dat bouwwerken veilig (brandveilig en constructief), gezond, bruikbaar en energiezuinig worden gebouwd. Betrokken zijn bij bouwtaken betekent dat we volledig vraaggestuurd werken. De OD NZKG behandelt de vergunningaanvragen. De werkvoorraad voor bouwtoezicht is vooral afhankelijk van de verleende bouwvergunningen. Vanaf het moment van de daadwerkelijke start van de bouw voeren we controles uit. Bij de controles gebruiken we een systematische aanpak, op basis van digitale checklisten. Hiermee is ook de inhoudelijke kwaliteit van het toezicht gewaarborgd en navolgbaar.

Het programma Bouw heeft uitgebreide ervaring en kennis van project coördinatie besluiten van rijks- en/of provinciaal belang en gemeentegrens (of stadsdeel) overschrijdende projecten en kan deze themagericht uitvoeren. Denk daarbij aan de landelijke woningbouwopgaven, infrastructurele werken en werken gericht op de energietransitie. Wij zijn en blijven van transformatiegebieden en innovatieve projecten die veelal aansluiten bij duurzaamheidsopgave waarvoor onze disciplines bouw, bodem en milieu noodzakelijk zijn, denk daarbij ook aan houtbouw en *biobased* bouwen.

Bij al deze voorbeelden zit de kracht van de OD NZKG in het bundelen van expertise zoals op het gebied van constructieve veiligheid, duurzaamheid, energie en milieu. Het dagelijks toepassen van deze kennis en ervaring zorgt voor een grote meerwaarde in de opgaven waar onze opdrachtgevers voor staan. Het programma Bouw draagt daar namens de OD NZKG graag aan bij.

Terugblik en ontwikkelingen

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouw

Vooruitlopend op de Omgevingswet is in december 2023 een hausse aan aanvragen ontvangen die vallen onder het oude regiem, die begin 2024 in behandeling genomen zijn. Daarnaast kwamen er in vergelijking met andere jaren evenzoveel aanvragen Omgevingswet binnen, waardoor de werkvoorraad zeker in het begin van 2024 hoog was. Een nieuwe wet vraagt meer tijd om te leren kennen, net als het werken met het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet). Met name in de eerste helft van het jaar was het dan ook terug te zien dat er veel extra inzet is gepleegd. Daarnaast valt op dat onder de Omgevingswet vergunningaanvragen gesplitst in meer activiteiten apart worden aangevraagd. Ook omdat de aanvragers hier zelf nog ervaring mee op moeten doen. In de loop van het jaar werd er weer meer gecombineerd aangevraagd. Daarnaast worden er meer verzoeken om vooroverleg ingediend. Ook zijn er onder de Omgevingswet nieuwe taken bijgekomen zoals de informatieplichten bouw- en sloopveiligheid en stikstofemissie. Daarnaast is de melding mobiel breken na ingang van de Omgevingswet van milieutoezicht naar bouwtoezicht overgedragen.

Economische ontwikkelingen

In de eerste helft van het jaar zijn in Amsterdam net zoveel splitsingsverzoeken ingediend als normaal in een heel jaar, waarvoor advies is gevraagd bij het team constructieve veiligheid. Dit is mogelijk het gevolg van de wijzigingen voor verhuurders per 1 juli 2024 met een gemaximeerde huurprijs en heeft invloed op de inzet van onze capaciteit. Ook een tweede aanpassing medio het jaar heeft tot een toename van splitsingsadviezen gezorgd. Al geruime tijd zien we een afname van grote en complexe bouwaanvragen met name uit de regio Amsterdam. Wij zijn in gesprek over de oorzaak van deze afname. Hieronder volgen enkele voorbeelden van taken en projecten waar het werkveld Bouw van de OD NZKG de afgelopen periode aan heeft bijgedragen.

Project 'elektrische onderstations'

Middels het project 'elektrische onderstations' draagt de OD NZKG bij aan de complexe opgave die Amsterdam heeft om de netcongestie tegen te gaan. Het vormt onderdeel van het Programma Elektriciteitsvoorziening Amsterdam (EVA). Daarvoor moeten netbeheerders veel nieuwe elektrische onderstations bouwen en bestaande stations aanpassen. De OD NZKG neemt naast de stedelijke locatie ook de niet-stedelijke locaties op zich. Er wordt een projectmatige aanpak gehanteerd voor het thema elektrische onderstations om het gehele VTH-proces soepel en transparant te doorlopen van conceptaanvragen tot aan de uitvoering van de initiatieven. Hierbij wordt de OD NZKG al in een vroeg stadium betrokken om de ruimtelijke knelpunten per locatie in kaart te brengen en mee te denken over mogelijke ruimtelijke inpasbaarheid. De opgave om te voldoen aan waterberging in de binnenstad is een uitdaging. Daarover worden onder meer gesprekken gevoerd met Waternet en het Havenbedrijf. Op landelijk niveau praat de OD NZKG mee over externe veiligheid vanwege het aspect elektromagnetische straling.

Artis

Voor Artis is de OD NZKG verantwoordelijk voor de VTH-taken in de dierentuin van Amsterdam. Een gebied waar milieu en bouw vaak samen komen. Afgelopen jaar is onder andere inzet gepleegd op de VTH-taken inzake de restauratie en herbestemming van het gebouw Duivenhuis (van dierenverblijf naar horeca), het wijzigen van het gebruik van diverse gebouwen zoals de Blauwe Sterrenzaal, Huize Welgelegen, de Serre en de Robbenzaal voor horeca-activiteiten en de restauratie en verbouwing van het monumentale aquariumgebouw.

Project A9

Het infrastructurele A9 BaHo project is volop in uitvoering wat langs de A9 van Badhoevedorp naar knooppunt Holendrecht voor iedereen ook goed te zien is en

soms qua bereikbaarheid ook goed te merken is. Nadat de OD NZKG de afgelopen jaren een enorme hoos aan reguliere en uitgebreide vergunningaanvragen heeft behandeld, lopen de vergunningaanvragen nu terug. Het zwaartepunt ligt nu bij toezicht. Ook is er om planningtechnische redenen veel werk naar 2025 en 2026 doorgeschoven.

Brasapark/Brasa Village

In het Brasapark worden 520 flexwoningen gebouwd onder de naam Brasa Village. De aannemer is in januari 2024 door de OD NZKG geadviseerd om een andere, stillere heitechniek te gebruiken. De heiwerkzaamheden zijn op 22 juli gestart zonder geluidsontheffing. Bij de bouw is gekozen voor gebruik van een heimethode die bij het heien de geluidsnorm overschrijdt. De OD NZKG heeft metingen op de gevel van geluidsgevoelige objecten (zoals nabijgelegen woningen) verricht. Hieruit is gebleken dat de normering werd overschreden. De OD NZKG heeft de werkzaamheden per 29 juli jl. stilgelegd.

De aannemer weigerde in eerste instantie, vanwege hogere kosten, om de best beschikbare technieken voor heiwerkzaamheden in te zetten om overschrijding van de geluidsnorm te voorkomen en geluidsoverlast te beperken. De OD NZKG was voornemens om bij verdere overtreding een definitieve last onder dwangsom op te leggen.

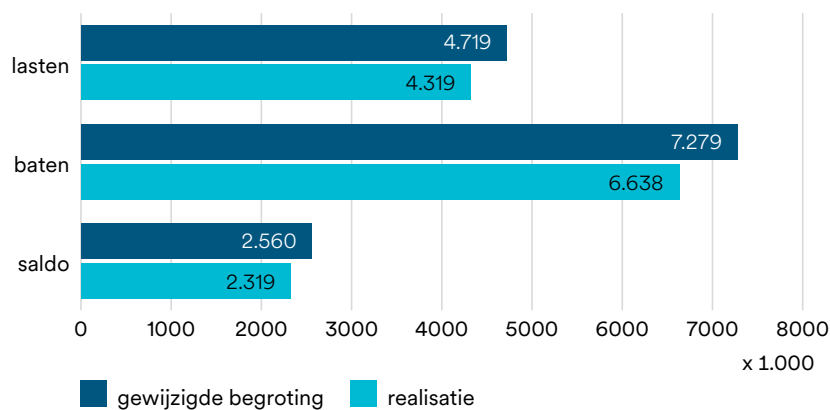
Uiteindelijk heeft de aannemer extra maatregelen getroffen en dunnere palen gebruikt die minder diep gaan waardoor er minder geluid wordt geproduceerd. Deze dunnere palen zijn onderdeel van het ontwerp en de vergunning en dit heeft daarom geen gevolgen voor de constructieve veiligheid.

The Cubehouse in Amsterdam

The Cubehouse is gelegen op de Zuidas, begrenst aan de noordkant door treinstation Zuid. Het gebouw is gedeeltelijk gesitueerd op een bestaande ondergrondse drielaagse parkeergarage. Dit was een aandachtspunt in het ontwerp. De constructeur van de OD NZKG heeft als eis gesteld dat het aannemelijk moest zijn dat belastingen uit het nieuwe ontwerp door de bestaande kelder en fundering gedragen kon worden, alvorens de vergunning kon worden verleend. *The Cubehouse* is een voorbeeld van een van de ontwikkelingen in de houtbouw. De OD NZKG ziet de afgelopen jaren een toename van het aantal projecten in de houtbouw, zowel de omvang van de projecten, maar ook technisch / constructief.

Financiële verantwoording

Het saldo op het programma Bouw laat een positief resultaat zien van € 97K. De baten op het programma Bouw blijven € 643K achter ten opzichte van de begroting. Vanwege de inzet op de Omgevingswet en de hoge werkvoorraad zien we een hoge productiviteit binnen het werkveld Bouw. Aan de lastenkant ontstaat hierdoor een voordeel van € 739K. Verder zien we dat de arbeidsmarktproblematiek met name bij Constructieve Veiligheid en Toezicht ervoor zorgt dat niet alle baten gerealiseerd konden worden. Dit zien we ook terug in het voordeel aan de lastenkant.

Programma Bouw (bedragen x € 1.000)	gewijzigde begroting	realisatie	verschil begroting- realisatie
lasten	10.651	9.911	-739
baten	-17.939	-17.296	643
saldo	-7.288	-7.385	-97

(-/- = voordeel, + = nadeel)

2.2 Programma Bodem

Bodem en ondergrond vormen een belangrijk aandeel in de integrale aanpak van actuele vraagstukken. Door water en bodem sturend te laten zijn in de ruimtelijke ordening, kunnen we in Nederland ook in de toekomst met een ander en grillig klimaat blijven leven, wonen en werken. In een veilige omgeving, met een gezonde bodem, voldoende en schoon water. De technische maakbaarheid van het water- en bodemsysteem heeft steeds meer zijn grenzen bereikt.

Het veilig en leefbaar houden van ons werkgebied vraagt om een stevigere positie van water en bodem in ruimtelijke planvorming en het is positief dat dit steeds breder wordt gedragen. Bodem levert de noodzakelijke inzet van expertise voor de aanpak en versnelling van de opgaven waar we de komende tijd voor staan.

Terugblik en ontwikkelingen

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Dit heeft voor het werkveld Bodem de nodige veranderingen met zich meegebracht. Om onze opdrachtgevers op de juiste manier te kunnen blijven bedienen, met toepassing van de actuele wet- & regelgeving, hebben de bodemadviseurs en inspecteurs van de OD NZKG zich ook in 2024 verder verdiept in de Omgevingswet-materie. Daarbij is ook veel tijd en aandacht besteed aan de implementatie.

Bij de uitvoering zijn we tegen een aantal complexe onvolkomenheden en onduidelijkheden in de wetgeving aangelopen. De belangrijkste daarvan was de juiste invulling en uitleg van het overgangsrecht, waarin de overgang van de oude wet- en regelgeving naar de Omgevingswet geregeld wordt. Hiervoor hebben wij een notitie gemaakt die landelijk is omarmd en ervoor zorgt dat nieuwe activiteiten plaatsvinden onder de Omgevingswet en slechts in uitzonderingsgevallen onder overgangsrecht. Deze uitwerking is in lijn met de wettekst en de gedachte achter het overgangsrecht bodem zoals die blijkt uit de Memorie van Toelichting. Effect van de gekozen lijn is wel dat er een verschuiving heeft plaatsgevonden in opdrachtgeverschap waardoor dit niet aansluit bij de begrotingen in de uitvoeringsovereenkomsten.

Voor een goede implementatie van de Omgevingswet hebben we de gemeenten ondersteund, zoals bij het opstellen van bodemregels (beleidskader Bodem) voor voorbereidingsbesluiten en omgevingsplanregels, de website is aangepast, er is een webinar georganiseerd voor 250 deelnemers uit het land en er zijn nieuwsbrieven verzonden naar veelmelders, toepasbare regels opgesteld en er is geadviseerd bij bestuurlijke voordrachten.

De Omgevingswet heeft voor het bodemwerkveld veel (extra) administratieve taken met zich meegebracht. Dit betreft de manier waarop het werk via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) binnenkomt (in PDF). Maar ook in de afhandeling. De hoofdlijn daarin is dat er voor 'één zaak' nu meerdere meldingen en informatieplichten zijn. Dit geeft een forse toename in administratieve taken en werkdruk voor de medewerkers. Waar voor het aanleggen van bijvoorbeeld een kabel in de bodem onder de Wet Bodembescherming kon worden volstaan met één zogenaamde BUS-melding moet de aanvrager nu 3 tot soms wel 5 verschillende meldingen en informatieplichten doen. De benodigde inzet is daardoor voor alle partijen toegenomen. Dit is onder de aandacht van het Rijk gebracht met het verzoek dit aan te passen.

Bodemkwaliteitskaarten en PFAS-kaart

Het afgelopen jaar is tevens hard gewerkt aan het opstellen van de Bodemkwaliteitskaarten en PFAS-kaarten. Daarbij is gewerkt aan de automatisering van de databewerking en is voor meer detaillering gekozen. Deze verbeterslag heeft meer tijd gekost dan verwacht waardoor de afronding van de meeste kaarten in 2025 zal plaatsvinden. Ook de gemeente Zaanstad heeft aan de OD NZKG gevraagd om een Bodemkwaliteitskaart op te stellen. Dit is nu gepland voor 2025.

Bodeminformatiesysteem (BIS)

Onder de Omgevingswet wordt het BIS op een andere manier gebruikt dan onder de Wet Bodembescherming. Hiervoor is een uitgebreide aanpassing nodig, die gefaseerd wordt uitgevoerd. Daarom is ook in 2024 gewerkt aan het verrijken

van de bodemdata (fase 1B) en tevens aan het verbeteren van de kwaliteit van de bodemdata. Fase 1A en 1B zijn in 2024 met succes afgerond. Doel van deze fasen van het project was om de beschikbare informatie in het BIS te verbeteren zodat een locatiebeoordeling makkelijker tot stand kon komen. Het project is uitgevoerd door een team invoerders (12 medewerkers) die samen ruim 20% van alle locaties in het BIS doornamen. Daarbij is belangrijke informatie aangevuld en verbeterd. Honderden contouren zijn ingetekend en aan ruim 4.500 onderzoeken is bodeminformatie (pdf) gekoppeld. Een concept evaluatie van fase 1B is gedeeld en besproken. De definitieve evaluatie wordt begin 2025 afgerond en besproken zodat kan worden gestart met fase 2 (periode 2025 – 2032).

Kwaliteitscontrole

Om te borgen dat nieuwe bodeminformatie correct en volledig wordt ingevoerd en zichtbaar is op de verwachtingenkaart, actualiseert de OD NZKG periodiek het invoerprotocol op basis van ontwikkelingen en inzichten. De invoer wordt met het vier ogen principe (collegiale toetsen) uitgevoerd en er vindt een kwaliteitscontrole plaats via een maandelijkse softwarematige controle en er wordt ook steekproefsgewijs gecontroleerd. Deze kwaliteitsverbetering is mede nodig omdat vanaf 1 juli 2025 de milieukwaliteit een nieuw en verplicht onderdeel is in de Basisregistratie Ondergrond (BRO). Ook de milieu-hygiënische bodem- en grond(water)onderzoeken moeten dan worden aangeleverd aan het BRO. Bronhouders (gemeenten en provincie) zijn wettelijk verplicht om gegevens aan de BRO te leveren, maar ook om de gegevens uit de BRO te gebruiken. De juiste kwaliteit van deze aan te leveren gegevens is belangrijk in verband met mogelijke aansprakelijkheid voor de bronhouder.

Verwachtingenkaart

Voor inzicht in de verwachte bodemkwaliteit op een BIS locatie is in samenwerking met medewerkers van de OD NZKG, gemeenten en provincie de verwachtingenkaart uitgewerkt. De kaart toont de diffuse bodemkwaliteit van de regio (zoals berekend in de bodemkwaliteitskaart) en de plekken waar de bodemkwaliteit afwijkt van de bodemkwaliteitskaart, omdat er sprake is van een (verdenking van) bodemverontreiniging of sanering.

Gewerkt wordt aan het regelmatig automatisch actualiseren van de verwachtingenkaart. Er worden immers continu nieuwe gegevens ingevoerd in het BIS en bestaande informatie wordt verrijkt.

De huidige versie van de verwachtingenkaart is beschikbaar in het BIS en interne geo-viewers binnen de OD NZKG (zoals de digitale bodeminspecteur). De kaart kan ook beschikbaar gemaakt worden voor geo-viewers van gemeenten, zoals Datapunt Amsterdam. De verwachtingenkaart zal op termijn onderdeel worden van de rapportagemodule die door externen geraadpleegd wordt.

Centrale Invoer

Sinds 1 januari 2024 wordt bodeminformatie (data) in het bodeminformatiesysteem (BIS) alleen nog toegevoegd door adviseurs en een vast invoerteam van de OD NZKG (Centrale Invoer). De centrale invoer van de bodemrapporten loopt voor alle gemeenten en ook voor de Provincie Noord-Holland (Bodemrapporten Tata) conform afspraak. Alle rapporten zijn binnen twee weken in het BIS opgenomen. De datakwaliteitsbeheerder van het BIS voert de centrale kwaliteitscontrole uit van de ingevoerde gegevens en koppelt dit maandelijks terug aan de invoerders van de OD NZKG, waarmee de kwaliteit van de bodemdata steeds verder verbetert.

In 2024 zijn onder de Centrale Invoer ruim 600 bodemrapporten in het BIS opgenomen.

Water en Bodem Sturend

Ook onder het nieuwe kabinet vormen bodem en ondergrond een belangrijk aandeel in de integrale aanpak van actuele vraagstukken. 'Rekening houden met water en bodem' wordt ook de lijn in de zogeheten Nota Ruimte die de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening aan het uitwerken is. Daarin staat hoe Nederland op de lange termijn moet worden ingericht. De praktijk is dat de meeste thema's in water en bodem sturend niet nieuw zijn. Er is al een uitgebreid wetgevingshuis met regels en gedragsadviezen, waarbij taken sectoraal bij verschillende (decentrale) overheden zijn belegd. De Omgevingswet stimuleert een meer integrale aanpak, maar is net van kracht en samen met onze opdrachtgevers moeten we de vele kansen hierin nog benutten.

In de huidige werkwijzen worden de effecten op het bodem- en watersysteem nog onvoldoende meegenomen. In 2024 is de OD NZKG gestart met een nieuwe aanpak te verkennen voor integrale advisering over de bodem bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, vanaf de eerste overleggen en visies daarover. Dit betreft het introduceren van een systeemdenken over het natuurlijke bodem en watersysteem waarbij verschillende thema's met betrekking tot water, bodem en natuur integraal (in samenhang) worden benaderd. Dit moet in 2025 leiden tot afspraken met onze partners over hoe dit te implementeren. Om daar een goede invulling aan te geven is ook de expertise binnen Regulering Bodem verbreed met een geohydroloog, fysisch geografen en data-specialisten om de staat van het natuurlijke ondergrondse landschap in beeld te brengen en daarover te kunnen adviseren in een verbreed bodemadvies. Daarnaast is Regulering Bodem aangesloten bij de bestaande ZZS-aanpak voor water en lucht.

Regionaal Schakelpunt

De OD NZKG verzorgt de backoffice voor het Regionaal Schakelpunt (RSP). Voor 2024 is een uitvoeringsprogramma door de backoffice opgesteld. Dit is goedgekeurd door het kernteam met vertegenwoordigers van gemeenten, waterschappen, Omgevingsdiensten en provincie Noord-Holland.

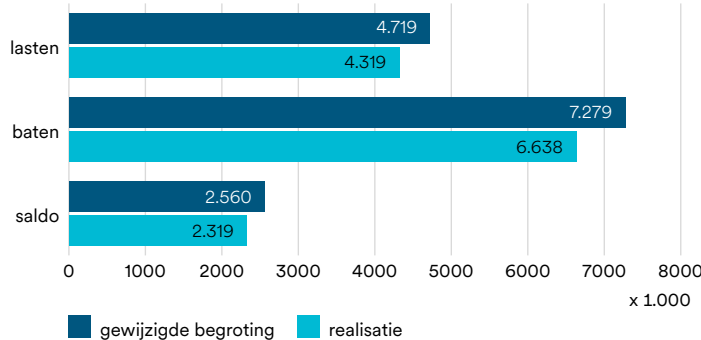
Het Regionaal Schakelpunt is nu echter (tijdelijk) gestopt. Er is krapte in bemensing en ook de financiering vanuit de Provincie Noord-Holland, het Rijk en de gemeenten is niet geregeld. Dit besluit is ook besproken in het kernteam RSP Noord-Holland en is toegelicht in het Bodemberaad.

Staalslakken

Op dit moment is de problematiek rond de opslag en toepassing van staalslakken in relatie tot de bodem in de media erg actueel. Deze staalslakken komen vrij bij het productieproces van staal. Uit actuele lokale grondwatermonitoring blijkt dat op meerdere plekken waar de bodem bedekt is met staalslakken zonder goede beschermende voorzieningen (boven- en/of onderafdichting) het grondwater verontreinigd is. Tevens is vaak de pH-waarde van het grondwater verhoogd, wat gevolgen kan hebben voor het leven in en boven de grond. Dit wordt ondersteund door wetenschappelijke literatuur waaruit blijkt dat de grondwaterkwaliteit grote risico's loopt bij verkeerde toepassing en/of opslag van staalslakken. De OD NZKG heeft afgelopen jaar veel tijd besteed aan de aanpak van deze problematiek. Dit heeft geleid tot nieuwe of geactualiseerde inzichten over de 'juiste' toepassing en de inzet van bodembeschermende maatregelen. Op ons advies is in de omgevingsplannen van al onze regiogemeenten een meldingsplicht voor beoogde toepassingen van staalslakken opgenomen. Hierdoor kan al in een vroeg stadium worden beoordeeld of de toepassing verantwoord kan. In 2025 zal de aanpak van bestaande toepassingen van staalslakken verder worden geïntensiveerd.

Financiële verantwoording

Het programma Bodem heeft per saldo een nadelig resultaat van € 241K ten opzichte van de begroting. De baten voor het programma Bodem zijn € 641K lager dan begroot, de lasten voor Bodem zijn € 400K lager dan begroot. De werkdruk was in de eerste helft van 2024 hoog, waardoor de baten in deze periode te veel omhoog zijn bijgesteld. Bij de lasten is vooral aan de toezichtkant in 2024 nog sprake van een tijdelijke onderbezetting door de tijdspan tussen uitstroom en instroom van personeel.

Programma Bodem: gewijzigde begroting vs. realisatie (x € 1.000)

Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma Bedrijfsvoering.

Programma Bodem (bedragen x € 1.000)	gewijzigde begroting	realisatie	verschil begroting- realisatie
lasten	4.719	4.319	-400
baten	-7.279	-6.638	641
saldo	-2.560	-2.319	241

(-/- = voordeel, + = nadeel)

2.3 Programma Milieu en Brzo

In dit hoofdstuk maken wij inzichtelijk hoe het Programma Milieu en Brzo bijdraagt aan de beleidsopgaven en wat de OD NZKG daarvoor aan activiteiten levert.

Door de uitvoering van de wettelijke VTH-taken voor milieu zorgt de OD NZKG dat bedrijfsprocessen kunnen worden gevoerd met een aanvaardbaar risico voor het milieu. Hiermee borgen wij dat, ondanks de aanwezigheid van de bedrijfsmatige activiteiten, onze leefomgeving schoon en leefbaar blijft, veilig is en we de landelijke ambities tegen klimaatverandering volgen. Activiteiten vinden energiezuinig plaats en we dwingen besparingen af. De OD NZKG behandelt de meldingen of vergunningaanvragen. Wij zien toe op het naleven van wet- en regelgeving bij bedrijven, welke in beginsel hier zelf verantwoordelijk voor zijn.

Omgevingswet en overgangsrecht binnen het werkveld Milieu

Het werken onder de Omgevingswet heeft flinke gevolgen voor het werk dat via het DSO binnenkomt en afgehandeld wordt. De hoofdlijn daarin is dat er voor

'één zaak' nu meerdere meldingen en informatieplichten kunnen zijn, omdat onder de Omgevingswet er nu wordt uitgegaan van Milieu Belastende Activiteiten (MBA's) in plaats van inrichtingen. Om hierin een forse toename in administratieve taken en werkdruk voor de medewerkers te voorkomen, is er door de OD NZKG een werkwijze ontwikkeld om deze meldingen en informatieplichten gebundeld af te kunnen handelen. Daarnaast zien wij ook dat aanvragers ook wegwijis moeten worden in het DSO, vanwege onjuiste of onvolledige informatie die wij ontvangen.

Vooruitlopend op de Omgevingswet is in december 2023 een hausse aan aanvragen ontvangen omdat bedrijven dachten dat die aanvragen dan onder de oude wetgeving zouden vallen. Vervolgens werd per 1 januari 2024 bekend dat het Activiteitenbesluit per direct verviel. Het heeft de OD NZKG ca. een half jaar gekost een aanpak te ontwikkelen hoe om te gaan in vergunningen die voor 1 januari 2024 bij ons ingediend waren. De boodschap dat alle vergunningen die voor 1 januari 2024 ingediend zouden worden onder de oude wetgeving zouden vallen, verviel hierbij. Dit heeft voor veel vertraging in het proces gezorgd.

Dit was ook het geval bij het actualiseren van vergunningen, waarbij was aan-gegeven dat als het Ontwerp Besluit (OB) voor 1 januari 2024 gereed was, deze onder de oude wetgeving doorgezet kon worden naar het Definitief Besluit (DB). Ook deze actualisaties moesten herschreven worden vanwege het vervallen van het Activiteitenbesluit per 1 januari 2024. Dit resulteerde ook in een extra druk op de beschikbare capaciteit en tijd.

Maar ook bijvoorbeeld de omgevingsplannen van de gemeenten moesten vanwege de Omgevingswet herschreven worden. Om onze processen hierop te laten aansluiten, resulteerde dit ook in een (onvoorziene) extra druk op de capaciteit.

Vergunningverlening en Regulering

Vergunningen zijn een instrument voor normering van milieubelastende activiteiten, waardoor de kans op overlast en veiligheidsrisico's wordt beperkt. De gecombineerde jaarlijkse werklast wordt bepaald door vergunningaanvragen van bedrijven (de zogenaamde autonome vraag) en actualisatie van vergunningen als gevolg van de doorwerking van technologische ontwikkelingen, gewijzigde wetenschappelijke inzichten, 'level playing field', de politiek-maatschappelijke agenda, nieuwe wet- en regelgeving en (wereldwijde) ongevallen en incidenten.

Actualisaties

Als gevolg van de uitdagingen die het werken met de Omgevingswet met zich meebrengt, zijn er in 2024 minder actualisaties afgerond dan gebruikelijk. Daar komt bij dat als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet aanpassing en actualisatie van vergunningen noodzakelijk is. Deze opgaaf komt boven op de gebruikelijke actualisaties die ook doorlopen. Denk hierbij aan actualisaties vanwege een nieuwe Best Beschikbare Techniek referentiedocument (Bref), Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) of het Landelijk afvalbeheerplan (LAP).

Datacenters

In maart 2020 besloot de provincie Noord-Holland dat zij voor inrichtingen met een opgesteld vermogen >50 MW het bevoegd gezag was. Dit betrof voor zover bekend 33 datacenters, zowel nieuwe als bestaande. In 2024 heeft de focus vooral gelegen op nieuwe aanvragen. Door het complexe karakter van de aanvragen omtrent een

datacenter in combinatie met de overgang naar de Omgevingswet, zorgde dit voor extra aandacht en capaciteit in 2024. Dit komt ook voort uit het feit dat in de omgevingsplannen van de gemeenten geen ruimte is opgenomen voor datacenters. Als gevolg hiervan kan een dossier bewerkelijk en tijdrovend worden, ook omdat deze gepaard gaan met grote belangen.

Financiële Zekerheid

Eén van de aspecten waarop een deel van de vergunningen aangepast moet worden is financiële zekerheidsstelling. Financiële zekerheidsstelling is een nieuw instrument uit de Omgevingswet en is bedoeld om kosten te dekken van het opruimen van milieuverontreiniging die mogelijk ontstaan na een calamiteit en/of bedrijfsbeëindiging. Het doel is om deze voor het grootste deel niet op de samenleving af te wentelen. In de Omgevingswet is bepaald voor welke activiteiten financiële zekerheidsstelling verplicht is. Volgens de Omgevingswet dient, in ieder geval voor de verplichte bedrijven, financiële zekerheid te zijn gesteld voor 1 januari 2026. Omdat het een nieuw complex instrument is, is in 2024 een landelijk project gestart met alle Seveso-omgevingsdiensten en het IPO. Hierin is afgesproken om voor 1 januari 2026 een aantal pilots te doen en op basis van de ervaringen de overige bedrijven in de jaren daarna. In 2024 heeft binnen de OD NZKG kennisontwikkeling plaatsgevonden over dit onderwerp en zijn de pilots gestart.

Toezicht

De OD NZKG werkt informatie- en risico-gestuurd. In het kader van samenwerking in de regio wordt steeds meer gebiedsgericht gewerkt bij meldingen van overlast. Onder andere door bewoners eerder, meer en sneller te betrekken. Bij toezicht maken we gebruik aan een breed pallet aan instrumenten om naleving bij bedrijven te stimuleren. De teams Toezicht en Handhaving zien toe op de naleving van de milieu- en veiligheidseisen ter bescherming van de fysieke leefomgeving.

Op basis van risicoprioritering of meldingen overlast worden bedrijven geselecteerd en gecontroleerd op naleving van de betreffende wet- en regelgeving. Hiertoe zijn bedrijven op basis van milieueffect ingedeeld in risicovolle bedrijven (Brzo en RIE4) of branches. Op basis van de thema's: externe veiligheid, brandveiligheid, energiebesparing, afval, afvalwater, lucht, geur, geluid/licht, bodembescherming etc. worden bedrijven beoordeeld. Bij de risicovolle (Brzo en RIE4) bedrijven worden de genoemde thema's op maat beoordeeld. Bij geconstateerde overtreding(en) zal inzet van handhaving plaatsvinden op basis van het meest geschikte instrument afhankelijk van de situatie beschreven in de vastgestelde VTH Strategie (thans Uitvoering en Handavingsstrategie) welke is afgeleid van de landelijke Handavingsstrategie.

Zeer Zorgwekkende Stoffen

De afgelopen jaren en in toekomstige jaren zal de inspanning van de OD NZKG gericht zijn op het verkrijgen van meer inzicht in de aanwezigheid en in emissies van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) bij bedrijven. De wettelijke instrumenten hiervoor zijn de informatieplicht en voor vergunningplichtige bedrijven ook het vermijdings- en reductieprogramma (VRP). In het VRP doet het bedrijf onderzoek naar de mogelijkheden voor het vermijden of reduceren van emissies naar lucht en water (indirecte lozingen), inclusief een plan van aanpak van het bedrijf. Gezien de grootte van het bedrijvenbestand is de aanpak op een risico-gestuurde manier, waarbij branchetype (gericht op de milieubelastende activiteit), milieuzwaarte, risicofactoren, omgevingstype (prioriteit voor bedrijven nabij woongebied) in het

kader van gezondheid en expert judgement de belangrijkste criteria zijn. De OD NZKG heeft in 2023 bij circa 43 bedrijven in het gehele werkgebied een uitvraag gedaan naar alle ZZS-emissies. Van de 43 bedrijven die de OD NZKG heeft aangeschreven zijn de aangeleverde gegevens in 2024 beoordeeld.

Energiebesparing

Energiebesparing is belangrijk om Nederland vóór 2050 energieneutraal te maken. De OD NZKG werkt hieraan met toegewijd team Toezicht en Handhaving energiebesparing. De focus ligt op het stimuleren van bedrijven om daadwerkelijk energiebesparende maatregelen te doorvoeren. Dit team houdt toezicht op nalevering van zowel het Bouwbesluit (BBL), als de Wet milieubeheer (BAL, BBL) als de Waterwet (BAL).

Het team heeft controles uitgevoerd, bedrijven aangeschreven en zijn ingediende rapportages beoordeeld in het kader van de informatie- en onderzoeksplicht. De invoering van de Omgevingswet bracht veranderingen met zich mee. Ondanks de veranderingen zijn de controles efficiënt uitgevoerd en de doelstellingen voor 2024 behaald dan wel succes aan de energiebesparingsopgave gewerkt. Hiermee is bijgedragen aan de verdere verduurzaming van bedrijven en een stap gezet richting een energieneutraal Nederland.

In 2024 heeft de OD NZKG de Prio50 aanpak geïntroduceerd. Het doel van deze aanpak is om via datagestuurd toezicht de doelmatigheid van het toezicht te verhogen en inzicht te krijgen en te geven in de energiebesparingsprestatie van de grootste energieverbruikers. De invoering van deze aanpak heeft ervoor gezorgd dat nagenoeg alle bezochte bedrijven een verschuiving naar een hogere voortgangscategorie hebben bereikt.

De toezicht en handhaving Label C verplichting is voortgezet op basis van de afgestemde handhavingstrategie. De focus lag op beoordelen verbeterplannen, handhaving in de vorm van Last onder Dwangsom (beperkt) en de inning daarvan, inventarisatie kantoren met status onduidelijk met eventuele start handhaving en het voorbereiden van toezicht op aflopende labels.

Het toezicht op energiekeuring voor het onderdeel verwarmingssystemen is nog niet mogelijk op de manier waarop de wetgever de keuring heeft ingericht omdat noodzakelijke certificeringen van de verantwoordelijke keuringsinstanties niet op orde zijn. De OD NZKG heeft een alternatieve aanpak onderzocht. Dit heeft niet de gewenste uitkomsten opgeleverd en daarom heeft de OD NZKG besloten te wachten tot zaken vanuit het Rijk goed geregeld zijn.

Ketentoezicht

Ketentoezicht helpt om afvalcriminaliteit op het netvlies te krijgen. Ketentoezicht maakt inzichtelijk welke wegen product-/grond- en afvalstromen hebben doorlopen vanaf de ontdoener naar de (tussen en/of eind) verwerker, waarbij er zogenaamde 'lekkages' kunnen optreden. Door dit verloop in samenhang te beschouwen, worden veelplegers en milieu-criminele activiteiten zichtbaar. De aanpak van ketentoezicht bestaat uit een structurele uitvoering van bepaalde afvalstromen (zoals asbest, e-waste, grondstromen) en gerichte pilots op nieuwe afvalstromen. In het 'Dreigingsbeeld milieucriminaliteit 2021' staan bodem en afvalcriminaliteit als een van de speerpunten benoemd.

In 2024 is het ketentoezicht voornamelijk gericht geweest op de afvalstromen grondstromen, automotive, e-waste en plastics. Vanuit het IBP VTH is tevens een Handreiking ketentoezicht opgesteld als hulpmiddel voor een meer uniforme en programmatische aanpak van ketentoezicht met een landelijke en regionale borging. Deze handreiking zal als basis dienen voor de uitvoering van ketentoezicht in 2025.

Ketentoezicht vraagt om intensivering van de samenwerking tussen andere Omgevingsdiensten, inspectie- en opsporingsdiensten en het Openbaar Ministerie. In november 2024 is aanvullend op het bestaande dreigingsbeeld een 'special' vastgesteld: Dreigingsbeeld Milieucriminaliteit 2024 met twee nieuwe speerpunten op kunststofafval en klimaatmaatregelen.

Grip op Indirecte Lozingen

De OD NZKG neemt, samen met OD IJmond en OD Noord-Holland-Noord en Waterschap Hollandsnoorderkwartier (HHNK), het voortouw voor het vervolg op de try-out grip indirecte lozingen (project IBP-VTH en samenwerking waterketen Noorderkwartier). Deze try-out was gericht op het intensiveren van het toezicht op indirecte lozingen en is maart 2024 afgerond. In de vervolgfase wordt aangesloten bij de eerder gemaakte afspraken met andere omgevingsdiensten over uniformiteit ten aanzien van de aanpak op onder andere de digitale checklist, methodiek, delen van informatie en kennis. De OD NZKG heeft mede met het oog op een gelijk speelveld en het bereiken van meer grip op indirecte lozingen de wens om samen te werken met de andere omgevingsdiensten vanuit een uniforme aanpak. Dit is een gedeelde ambitie.

Een gezamenlijk plan van aanpak, als vervolg op de try-out, is opgesteld voor de Waterketen Noorderkwartier. De voorgestelde aanpak omvat drie fasen die enige overlap kennen over een periode van 3 jaar. De verschillende omgevingsdiensten zijn elk verantwoordelijk voor de uitvoering in haar eigen regio, maar werken binnen een gemeenschappelijk kader.

De OD NZKG heeft ook tijdelijke lozingen behandeld in 2024. Helaas kwamen de tijdelijke lozingen in 2024 niet altijd tijdig bij de OD NZKG binnen en soms zelfs nadat de tijdelijke lozing al had plaatsgevonden. Vaak bleek dit een storing in het DSO te zijn. Naarmate het jaar vorderde werden de storingen ook minder frequent.

Grondwaterbeschermingsgebieden

In 2024 zijn we gestart met uitvoering geven aan het projectplan Grondwaterbeschermingsgebieden en het voorbereiden van de overleggen met stakeholders, de zogenaamde 'Watertafel'. De versterking in de samenwerking lijkt het gewenste effect te hebben; er is sprake van een toenemend aantal meldingen via onze ketenpartners. Andere resultaten zijn het uitvoeren van een dronevlucht om de stand van zaken op Texel in kaart te brengen. De aanwezigheid van de juiste bebording in alle tien de grondwaterbeschermingsgebieden is in kaart gebracht en gedeeld met de drinkwaterbedrijven.

Open bodemenergiesystemen (Obes)

Sinds 2016 voert de OD NZKG namens de Provincie Noord-Holland de VTH-taken voor open bodemenergiesystemen en grondwateronttrekkingen > 150.000 m³/J uit. Afhankelijk van marktomstandigheden worden jaarlijks zo'n 50-60 vergunningen

voor nieuwe Obes verleend. Inmiddels wordt op meer dan 700 vergunningen toezicht uitgevoerd. Voor een belangrijk deel is dat administratief toezicht waarbij naast het stimuleren van het naleefgedrag ook gestreefd wordt naar het zo optimaal mogelijk laten functioneren van deze energiebesparende systemen. Dit betreft sinds 2024 een VTH-taak die de OD NZKG uitvoert namens provincie Noord-Holland, dan wel in geval van meervoudige procedures namens de gemeenten die de OD NZKG hiervoor mandateren.

Eén van de grote wijzigingen die in 2024 direct uitgevoerd moest worden was het ambtshalve aanvullen van de verleende Obes-vergunningen uit 2023 en 2024 met lozingsvoorschriften. In 2024 is gestart met de uitvoering van deelproject 3 Toezicht en Handhaving. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de efficiëntie die de WKO (warmtekoude opslag) Experttool oplevert.

Gesloten Bodemenergiesystemen (Gbes)

Sinds 1 januari 2024 is de aanleg en het gebruik van gesloten bodemenergiesystemen een milieubelastende activiteit geworden onder de Omgevingswet. Het uitvoeren van toezicht op bodemenergiesystemen is onder de Omgevingswet een wettelijke basistaak van de omgevingsdiensten. In 2024 hebben we deze taak voor het eerst namens de AM-gemeenten uitgevoerd. Het grote aantal lussen of bodem-warmtewisselaars (nu ruim 16.000 in het werkgebied van de OD NZKG) maakt dat we hiervoor een eigentijdse toezichtstrategie moeten ontwikkelen. Het jaar 2024 is benut voor het opdoen van ervaring in de uitvoering en het uitwerken van deze strategie.

Bij nagenoeg alle gemelde boringen heeft toezicht plaatsgevonden. Ervaring leert dat dit nu al voor beter naleefgedrag zorgt bij de boorbedrijven. Daarnaast is er gestart met de overdracht van gegevens van bestaande Gbes-systemen vanuit de gemeenten wat het mogelijk maakt om ook toezicht te gaan houden op de bestaande Gbes-systemen en de eindgebruikers te informeren over het optimale gebruik van hun installatie.

Schiphol

Maatschappelijk is er veel belangstelling voor het zogenoemde PFAS-dossier op Schiphol. Op de vergunningsaanvraag voor de opslag van met PFAS verontreinigde grond (TTOP4) zijn meer dan 600 bezwaarschriften binnengekomen. Na de hoorzitting is tegen de afwijzing van de bezwaarschriften beroep aangetekend door de advocaat van 99 bezwaarmakers. Schiphol is hierover met de advocaat in gesprek gegaan en heeft aangeboden het grondwater van de locaties extra te gaan monitoren om aan de wensen van de bezwaarmakers tegemoet te komen.

Daarnaast is er vanuit de politiek, bewoners en media veel belangstelling geweest voor de aanvraag van de grondreinigingsinstallatie (TTOP5). Het college van burgemeester en wethouders is inmiddels akkoord gegaan met een definitieve verklaring van geen bedenkingen voor TTOP5. De 'Definitieve Tijdelijke Opslag' (DTOP) aan de Koolhovenlaan te Schiphol-Rijk is in 2024 door Schiphol ontmanteld.

De toezichtinspanningen van de OD NZKG hebben zich in 2024 voornamelijk gericht op fysiek, administratief en onaangekondigd toezicht naast controles op energiebesparing. De achterstand in opleveringscontroles is ingehaald. Daarnaast zijn de natte koeltorens gecontroleerd, wat belangrijk is gezien de risico's op legionellabesmetting voor de bezoekers van Schiphol. Ook zijn 20 meldingen 'ongewoon voorval' behandeld. Gezien de actuele vraagstukken lag de nadruk

op de controles bij de TTOP's en met name op de afdekking van de met PFAS verontreinigde grond.

Schiphol continueert de ontwikkelingen en verduurzaming (elektrificatie) op de platformen. Zo is in 2024 onder andere een vergunning verleend voor een hoogspanningsstation op de luchthaven. Schiphol heeft in 2024 diverse proefnemingen aangevraagd en in 2024 uitgevoerd om de stroomvoorziening van de vliegtuigen op nog andere duurzame manieren uit te voeren, bijvoorbeeld met een GPU op waterstof of met een iron flow batterij. Ook is er door Schiphol gewerkt aan een plan van aanpak voor de verduurzaming van het energiegebruik in verschillende gebouwen.

De bedrijven AFS en KLM Maintenance & Engineering vallen onder het Seveso-toezicht, omdat zij werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen. Bij beide bedrijven zijn meerdere inspecties uitgevoerd in 2024. KLM Maintenance & Engineering heeft naar aanleiding van interventies van de OD NZKG maatregelen genomen ter verbetering van de naleving van afvalwatervoorschriften, afvoer van afvalstoffen en ongevalsonderzoek. Er loopt nog een handhavingstraject op de staat en het onderhoud van de bedrijfsriolering en een daarmee samenhangende mogelijke bodemverontreiniging. Bij AFS wordt toezicht uitgevoerd op de emissies.

Tata Steel

De maatschappelijke aandacht voor de relaties tussen industrie, gezondheid en omwonenden is in 2024 verder toegenomen en richtte zich opnieuw vaak op Tata Steel. Daarmee nemen ook de inspanningen, vragen en verzoeken toe van bewoners, belangengroepen en de politiek op alle niveaus: lokaal, regionaal en steeds vaker ook landelijk. Ook van de OD NZKG vroeg dit veel inzet.

De OD NZKG geeft prioriteit aan de communicatie met de omwonenden en andere betrokkenen bij Tata Steel. Er is regelmatig overleg met belanghebbenden, zoals met de dorpsraad, Greenpeace en Frisse Wind. We maken nieuwsbrieven en er is een speciale app voor het melden van klachten. Het team 'Informatie en Meldingen' en de omgevingsmanager behandelen vragen van omwonenden.

Met een klankbordgroep van omwonenden is het geluidzonebeheer onder de loep genomen. Drie externe partijen hebben diverse aanbevelingen gedaan, die zijn overgenomen door de OD NZKG en de provincie. De resultaten zijn gepresenteerd op een informatieavond waar ook de minister van Economische Zaken en de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat toelichting gaven op de rol van het Rijk bij de verduurzaming en verbeterslag voor de gezondheid van het staalbedrijf.

De beide kookgasfabrieken (KGF 1 en 2) vragen veel capaciteit op het vlak van toezicht, vergunningverlening en expertise. Vanwege het toegenomen aantal ongewone voorvallen en handhavingstrajecten was al in 2023 verscherpt toezicht op beide KGF-en ingesteld. Tata Steel heeft eind 2023 een verbeterplan ingediend, dat loopt tot in 2025. De OD NZKG monitort en bespreekt de uitvoering ervan met de medewerkers van de werkeenheid KGF en met de directie van Tata Steel. In 2024 zijn uitgebreide technische en juridische analyses gemaakt van de milieuprestaties van KGF 2, onder meer op basis van nieuwe meetgegevens. In december 2024 heeft de OD NZKG Tata Steel aangeschreven de installaties in lijn te brengen met de wettelijke eisen en daartoe in de gelegenheid gesteld. Als het bedrijf in gebreke zou blijven, zal de OD NZKG overgaan tot het intrekken van de vergunning van KGF 2.

In 2024 zijn verschillende voorschriften in de vergunning voor Tata Steel opgenomen die de uitstoot van zeer zorgwekkende stoffen moeten terugbrengen. Op dit

moment wordt nog gewerkt aan de reductie van de stikstofemissie van KGF 1. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar een zogeheten actualisatieverzoek waarin diverse partijen uit de omgeving de OD NZKG vragen om per 2029 de sluiting van KGF 2 en Hoogoven 7 in de vergunning op te nemen.

Nieuwe wetgeving eist dat bedrijven zoals Tata Steel financiële zekerheid stellen voor het geval dat ze onverhoopt niet zelf in staat zijn de kosten te dragen van hun aansprakelijkheid voor incidenten of van hun verplichtingen bij beëindiging van hun activiteiten. Tata Steel is een van de eerste bedrijven waarvoor deze nieuwe regels worden uitgewerkt. Vanwege de complexiteit van de regelgeving en de omvang van de mogelijke verplichtingen van Tata Steel vraagt dit veel inzet.

Aanzienlijke inzet vroeg in 2024 ook de bodem onder het bedrijfsterrein. Op diverse plekken zijn sinds 2022 in het grondwater metalen en een sterk verhoogde pH-waarde aangetroffen. In 2024 is het onderzoek uitgebreid naar onder meer de Mergelkade, waar onder de opslagplaats van staalslakken de bodem is verontreinigd. Tata Steel dient voor deze locatie een plan van aanpak in te dienen om de verontreiniging te stoppen en te saneren.

Voor de Groen-Staalplannen van Tata Steel is een milieueffectrapportage nodig. Op 20 december 2024 heeft Tata Steel de eerste concepten voor het uiteindelijke Milieueffectrapport (MER) ingediend voor vooroverleg. In het voortraject is de OD NZKG betrokken geweest rondom de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD).

Het Rijk wil maatwerkafspraken maken met Tata over deze verduurzamingsplannen. Daarbij is, mede op instigatie van OD NZKG en PNH, tot en met de Tweede Kamer veel aandacht voor de effecten van het gehele bedrijf op het leefmilieu en de gezondheid in de IJmond. De OD NZKG wordt daarbij intensief bevraagd vanwege onze kennis en expertise over de regelgeving, het bedrijf en de omgeving. Zo is de OD NZKG betrokken bij de discussies over de adviezen van de Expertgroep Gezondheid IJmond over het doen opstellen van een gezondheidseffectrapportage (GER) naast de MER.

De besluiten van de OD NZKG worden steeds vaker juridisch aangevochten, zowel door Tata Steel als door omwonenden en milieuorganisaties. Eind 2024 liepen er 22 nog op zittingen te behandelen beroeps- en bezwaarzaken.

De doelstellingen en bijbehorende werkzaamheden van de OD NZKG in het programma Tata Steel zijn in 2024 opnieuw in kaart gebracht. Dit zal in 2025 samenkomen in een nieuw Uitvoeringsprogramma U&H Tata Steel.

Financiële verantwoording

Het resultaat op het Programma Milieu en Brzo is € 13K voordelig ten opzichte van de begroting. Zowel de lasten (-€ 1,9M) als de baten (-€ 1,9M) zijn lager dan begroot.

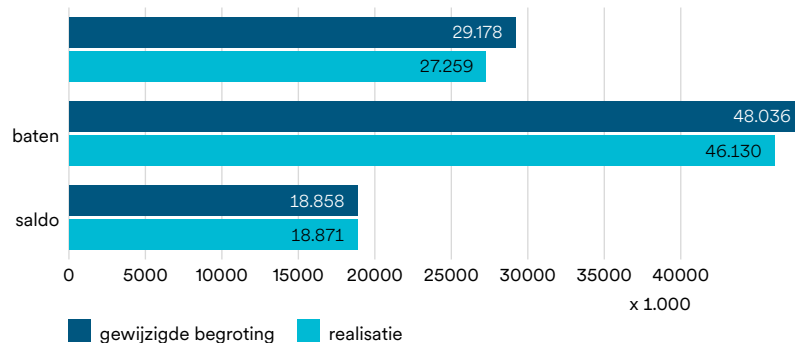
De lagere lasten komen voort uit lagere kosten voor capaciteit (-€ 1,3M) en materieel (-€ 605K; Advies milieu, SPUK EKZ/Groen Staal en Mer beoordelingen) dan begroot. De lagere kosten voor capaciteit zijn grotendeels gerelateerd aan lagere loonkosten (-€ 871K) vanwege het niet of niet tijdig genoeg (t.o.v. begroot) vervullen van vacatures wat weer gerelateerd is aan de arbeidsmarktproblematiek. Daarnaast is de inzet voor externen (-€ 370K) lager dan begroot.

De lagere baten komen voornamelijk terug op de uitvoeringsovereenkomsten (UVO) en de Specifieke Uitkeringen (SPUK). Betreffende de UVO's zit de onderschrijving

enkel op het regie-gedeelte. De onderschrijding op het regie-pakket is toe te schrijven aan diverse producten (bijv. Groen Staal, Ketentoezicht, ZZS gemeentelijke bedrijven, Milieu Advies), waar de eerdergenoemde arbeidsmarkt een rol speelt, maar ook deels vanwege externe factoren/vraag gestuurd werk.

Betreffende de Specifieke Uitkeringen (SPUK), in 2024 een drietal uitkeringen Toezicht en Handhaving Energiebesparing, EZK (Groen Staal), en het Interbestuurlijk Programma (IBP), zijn de baten lager dan begroot (-€ 594K) vanwege vertraging Groen Staal plannen Tata Steel (EZK) en het achterblijven van de vraag voor inzet kennis en kunde in verschillende landelijke projecten (IPB).

Daarnaast heeft er een verschuiving van baten plaatsgevonden, waardoor de opbrengsten op offertes hoger is geworden dan begroot (+€ 261K). Dit is grotendeels gerelateerd aan het verschuiven van realisatie op de UVO naar offertes omtrent het onderwerp Circulaire Economie.

Programma Milieu/BRZO: gewijzigde begroting vs. realisatie (x € 1.000)
Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma Bedrijfsvoering.

Programma Milieu (bedragen x € 1.000)	gewijzigde begroting	realisatie	verschil begroting- realisatie
lasten	29.178	27.259	-1.919
baten	-48.036	-46.130	1.906
saldo	-18.858	-18.871	-13

(-/- = voordeel, + = nadeel)

2.4 Programma Randvoorwaardelijk

In dit programma zitten producten die voor elke opdrachtgever noodzakelijk zijn. Het gaat om werkzaamheden voor accountmanagement, informatieanalyse, procesondersteuning en risicobeheersing zoals de consignatiedienst en nieuwe wet- en regelgeving. De opdrachtgevers betalen voor deze producten jaarlijks een vast bedrag. Daarnaast zijn een aantal producten opgenomen zoals Bibob, Omgevingswet en Verweer in bezwaar en beroep die op regiebasis worden afgerekend per opdrachtgever.

Terugblik en ontwikkelingen

Informatieanalyse en datakwaliteit

Datagedreven werken is één van de belangrijke opgaven uit de uitvoerings- en handhavingsstrategie. De OD NZKG heeft de afgelopen jaren stevig geïnvesteerd in informatie- en data gestuurd werken en heeft daar een vervolg aan gegeven in 2024. Dit alles met als doel om organisaties te helpen beter gefundeerde beslissingen te nemen, risico's te beheersen en strategieën te ontwikkelen die leiden tot duurzame groei en innovatie. Dit wordt bereikt via robuuste analytische methoden, innovatieve technieken en een diepgaande kennis van zowel kwantitatieve als kwalitatieve onderzoeksprincipes. Er is nauw samengewerkt met medewerkers uit het primair proces om de specifieke behoeften te begrijpen en op maat gemaakte oplossingen te bieden. De focus richt zich daarbij op Artificial Intelligence (AI), informatieanalyses, kwalitatief onderzoek, kwantitatief onderzoek, beleidsanalyses, kwantitatieve data-analyses, risicoanalyses en benchmarking.

In 2024 is o.a. invulling gegeven aan de volgende projecten:

Risicoprioritering Branches

Met behulp van de informatie uit dit ontwikkelde dashboard wordt de prioriteit bepaald in de volgorde van bedrijfsbezoeken door de inspecteurs. Dit dashboard biedt inzicht in bedrijven met slecht naleefgedrag, de meeste milieu-impact en de noodzakelijke bezoekfrequentie. Op basis daarvan genereert het dashboard een lijst van bedrijven die met prioriteit gecontroleerd moeten worden. In 2024 zijn er aanzienlijke stappen gezet op verschillende gebieden wat heeft geleid tot belangrijke verbeteringen en optimalisaties van het risicomodel. De SCIOS-data (Stichting Certificering Inspectie en Onderhoud van Stookinstallaties) is succesvol geïntegreerd in het risicomodel doordat er een koppeling is gerealiseerd met het Data Warehouse (DWH).

E-MJV

De OD NZKG heeft de taak om jaarlijks de elektronische milieujaarverslagen (e-MJV) van de meest vervuilende bedrijven te beoordelen. Om de milieujaarverslagen sneller, secuurder, consistent, met een grotere diepgang en met een hogere kwaliteit te beoordelen, wordt gewerkt aan de door onszelf ontwikkelde e-MJV Analysetool. De pdf-rapportages die trends en afwijkingen in luchtuitstoot presenteren zijn, samen met het bijbehorende dashboard, in 2024 geïmplementeerd in de werkprocessen. Voor de e-MJV module rondom energiegebruik is in 2024 ook een interactief dashboard gemaakt. Nieuwe data in de energie-module leidt sinds dit jaar automatisch tot een pdf-rapportage met daarin de grootste aandachtspunten. Bij diverse bedrijven zijn in 2024 afwijkingen geconstateerd, nadat de e-MJV Analysetool fouten opmerkte (bijvoorbeeld kWh

en MWh verwisseld). Om module lucht, module energie en andere milieuthema's samen te brengen is een overzichtsdashboard ingericht. Op deze manier wordt per bedrijf meteen duidelijk welke milieuaspecten de grootste aandacht verdienen. In de laatste maanden van 2024 is begonnen aan de nieuwe module ZZS, aangezien dit thema sterk is gerelateerd aan het strategische doel om te focussen op milieu-gerelateerde gezondheid. In 2025 wordt verder gewerkt aan de overige modules waarover de industriële bedrijven rapporteren, zoals ZZS, water en afval.

Tata Steel

Het afgelopen jaar heeft het team Informatieanalyse een belangrijke bijdrage geleverd aan een aantal grootschalige onderzoeken bij Tata Steel. Er zijn verschillende statistische analyses uitgevoerd om te kijken welke aspecten invloed hebben op het aantal ongewone voorvallen bij de fabrieken, wat heeft bijgedragen aan het begrijpen van de problemen bij de installaties van de kookgasfabrieken. Ook zijn toezichthouders ondersteund met analyses ter bevestiging van geconstateerde signalen of klachten onder andere door trends uit grote databestanden te halen. Ook worden zogenaamde basisbeelden gemaakt over de werkeenheden van Tata Steel. Tijdens deze sessies wordt een risicomatrix ingevuld op basis van informatie van alle betrokken medewerkers. De opgestelde risicomatrix geeft informatie over de thema's waarop we meer gericht toezicht moeten houden.

Geurradar Tata Steel

Omwonenden rond Tata Steel ervaren regelmatig geuroverlast. Dit willen we beter in kaart brengen door aan de hand van eNose sensordata de ervaring van geuroverlast van Tata Steel te voorspellen. Hierdoor kunnen we het probleem beter leren begrijpen en potentieel de omwonenden tijdig alarmeren wanneer er een geurwolk onderweg is. Zodoende hopen wij de impact van Tata Steel te verminderen op het gebied van geuroverlast.

In 2024 hebben we op basis van de data die we momenteel binnenkrijgen van zo'n 30 eNoses in de omtrek van het Tata-terrein, in combinatie met KNMI wind-data en openbare sensordata zoals het luchtmeetnet, gewerkt aan een model waarmee voldoende nauwkeurige voorspellingen kunnen worden gedaan over geuroverlast. Daarnaast is ook gelabelde data nodig (geuroverlast meldingen op locatie) zodat er een patroon uit de data kan worden gedestilleerd om betrouwbare voorspellingen te maken. De basis voor dit model is gerealiseerd. Dit moet nu verder worden aangevuld met data dicht bij potentiële bronnen en de betrouwbaarheid moet worden getoetst. Het doel is om dit complexe en innovatieve project in 2025 door te ontwikkelen tot een bruikbaar product.

Bezwaar en beroep

De steeds mondigere inwoners, de toenemende aandacht van de pers en de toenemende juridisering bij procedures zorgt al jaren voor een toename van het aantal complexe bezwaar- en beroepszaken dat de OD NZKG behandelt. Voor 2024 was weer een forse stijging van het aantal bezwaar- en beroepszaken begroot van 10%, met name voor de provincie Noord-Holland voor Tata. Dit betrof o.a. de handhaving staalslakken, maar ook de procedures m.b.t. het realiseren van een PSAF-reinigingsinstallatie. Voor Haarlemmermeer speelde de PFAS-zaak Schiphol die begin maart bij de RvS dient. Echter, over de gehele linie zijn er minder uren besteed aan bezwaar en beroep dan bij de halfjaarsrapportage is begroot,

met uitzondering van de gemeente Amsterdam. Dit komt vooral door verhoogde inzet op het ADM-terrein.

WOO en actieve openbaarmaking

In 2023 is de OD NZKG gestart met het project om informatie actiever te gaan openbaren en is een projectleider gestart om een inventarisatie te maken van alle lopende projecten en is in samenhang daarmee toegewerkt naar de actieve openbaarmaking van documenten. Deze projectleider heeft zich in 2024 aangesloten bij verschillende landelijke werkgroepen om de inhoud af te stemmen met andere overheidsorganen en een gezamenlijk beleid te ontwikkelen. In 2024 zijn nieuwe categorieën verplicht openbaar geworden en de OD NZKG voldoet aan alle huidige vereisten van de Wet Open Overheid (Woo). Meer informatie over de actieve openbaarmaking is opgenomen in de aparte paragraaf actieve openbaarmaking.

Er is in 2024 hard gewerkt aan de digitalisering van processen inzake de handelingen ter afhandeling van de Woo-verzoeken. In 2024 zijn er 82 Woo-verzoeken binnengekomen bij de OD NZKG. Meer dan voorgaande jaren. De laatste jaren zijn de Woo-verzoeken ook steeds omvangrijker geworden.

Uitvoering van taken in het kader van de wet Bibob

Door de OD NZKG wordt de wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen Openbaar Bestuur (Bibob) toegepast op aanvragen voor omgevingsvergunningen voor de activiteiten Bouw en Milieu. De Bibob helpt voorkomen dat de overheid voor het verlenen van vergunningen criminele organisaties faciliteert. Er wordt ingegrepen wanneer blijkt dat een vergunning structureel wordt misbruikt voor het plegen van strafbare feiten. In 2024 is wederom een stijging van het aantal Bibob-adviezen zichtbaar ten opzichte van het voorgaande jaar. Met de halfjaarsrapportage is de begroting nog fors naar boven bijgesteld. Door krapte op de arbeidsmarkt hebben we personeel later kunnen inzetten waardoor het aantal uren lager is uitgekomen dan bij het halfjaar is begroot.

Informatie en Meldingen

De behandeling van overlastmeldingen heeft voortdurend onze aandacht. De opmerkingen hierover in het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer, de opdracht van het Bestuurlijk overleg Industrie en Gezondheid en onze ambitie om meer samenlevingsgericht te werken zijn hiervoor belangrijke prikkels. Het hier speciaal voor opgerichte team Toezicht en Handhaving Informatie en Meldingen (TH I&M) dat naar buiten is gericht, zorgt voor een efficiëntieslag door het combineren van frontoffice en backoffice. Het snel kunnen acteren op meldingen door snelle intern afstemming zorgt voor een sneller contact met de melders. Daarnaast in het kader van samenwerking in de regio wordt steeds meer gebiedsgericht gewerkt bij meldingen van overlast. Onder andere door bewoners meer en sneller erbij te betrekken.

Het team is verantwoordelijk voor de intake en afhandeling van overlastmeldingen en ongewone voorvallen. Ten opzichte van 2023 waar 5.239 overlast meldingen binnenkwamen, is er een grote toename van meldingen in 2024. In totaal 1.280 meldingen meer zodat het aantal overlastmeldingen op 6.519 meldingen kwam in 2024. Deze 20% toename is het gevolg van meer bekendheid van het TH I&M,

de meldingentool en de expliciete groei van meldingen over een aantal bedrijven. Ook weten groepen mensen zich meer te formeren en met elkaar een melding in te dienen. We zien een aantal van de melders veelvuldig terugkomen. Voor de ongewone voorvallen werden in 2023 net geen 2.400 meldingen gedaan en in 2024 waren dit er 2.704. Een toename van ruim 11%. Wanneer wordt gekeken naar de aard van de overlastmeldingen, dan zorgt geur voor de meeste overlast, gevolgd door geluid.

Consignatiedienst

De consignatiedienst staat het gehele jaar 24/7 klaar om onze expertise in te brengen bij incidenten, calamiteiten en crisis voor de opdrachtgevers in ons werkgebied. Wij hebben dit jaar actief bijgedragen aan het regionale risicoprofiel (2025-2028) voor de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VRAA). De geconsigneerden zijn opgeleid en volgen jaarlijks de trainingen om goed voorbereid te zijn op de samenwerking met andere hulporganisaties binnen een crisis. Er is getraind in samenwerking met Tata Steel, OD IJmond en Veiligheidsregio Kennemerland (VRK). Er zijn bouw gerelateerde onderwerpen getraind, waarbij er meer aandacht zal komen voor het effect van explosies. De samenwerking met andere veiligheidsregio's in ons werkgebied krijgt meer aandacht, zo is er meer contact met de Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland (VRZW) waarbij van elkaar leren door omgaan met data-analyse elkaar helpt.

Overlastmeldingen

De consignatiedienst behandelt (overlast)meldingen buiten kantoortijden en burgers weten ons hiervoor steeds beter en vaker te vinden. Ons meldingssysteem is ingericht om hier adequaat op te kunnen reageren. Het aantal incidenten en ongewone voorvallen nemen jaar op jaar toe en dit zorgt ervoor dat we meer uren maken dan begroot.

Omgevingswet (Ow) en Wet kwaliteitsborging (Wkb)

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht geworden en is de organisatie ook daadwerkelijk gaan werken met nieuwe processen, nieuwe systemen en soms ook nieuwe producten. Hierop is door de OD NZKG tijdig geanticipeerd door middel van het opleiden en trainen van onze medewerkers, het verbeteren van het DSO en het adviseren van onze opdrachtgevers en stakeholders. Hiervoor is ook extra budget ter beschikking gesteld om de overgang van het oude naar het nieuwe systeem zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Deze tijdelijke post voor extra werkzaamheden onder de Omgevingswet bleek ook nodig te zijn, alleen niet in die mate als vooraf ingeschat. Het gaat hierbij om uren die zijn gemaakt voor vragen en problemen over de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Denk hierbij aan algemene vragen over de juridische regels in de wet en het overgangsrecht, maar ook aan ICT-vragen over het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Ook zijn werkprocessen aangepast en zijn er technische aanpassingen gedaan in het zaakstelsel.

Milieubelastende activiteiten (MBA's)

Met de Omgevingswet wijzigde de grondslag van de milieuregulering van het begrip 'inrichting' naar het begrip 'milieubelastende activiteit (mba)'. De omzetting van de inrichtingen naar de mba's wordt projectmatig opgepakt in de periode 2023 t/m 2025. Op basis van de ODNL-handreiking werd in 2023 een werkwijze

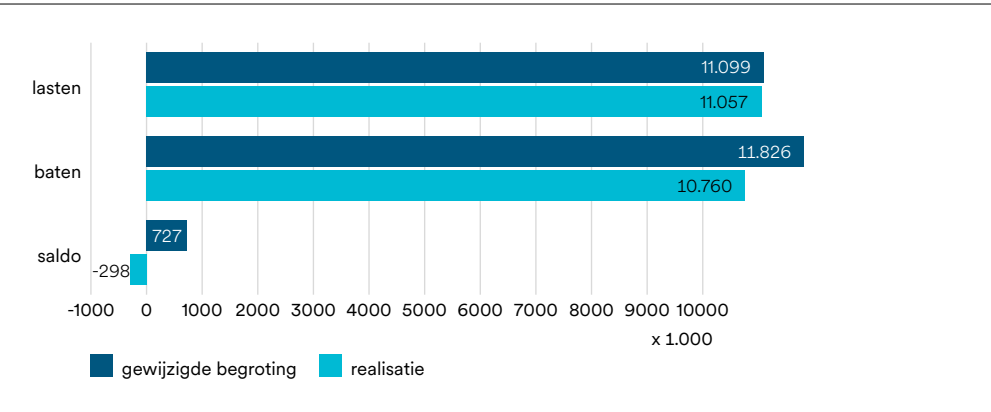
ontworpen, in pilots getest en waar nodig bijgesteld. Het betreft het toevoegen van hoofdstuk 3 bal mba's aan het bedrijven bestand. Vanaf de zomer 2023 werd de aanpak breed uitgezet in de organisatie. In 2024 is de tweede fase van het project gestart waarbij de automatisch omgezette mba's worden gecontroleerd tijdens de toezichtcontroles, behandeling van klachten, behandeling van meldingen en informatieplichten of vergunningaanvragen. Het project verloopt volgens planning en zal eind 2025 gereed zijn.

In fase 2 van het project worden de automatisch toegekende mba's gecontroleerd op juistheid tijdens bijvoorbeeld de integrale controles. Deze fase is op 1 januari 2024 gestart toen de Omgevingswet van kracht werd. In 2024 zijn de mba's van 1.821 bedrijven gecontroleerd en de wijzigingen zijn doorgevoerd in het bedrijvenbestand. In 2024 zijn totaal 2.731 uur besteed aan het project en een bedrag van € 168K is als onttrekking opgenomen uit de bestemmingsreserve Omgevingswet.

Financiële verantwoording

Het programma Randvoorwaardelijk heeft een nadeel van € 1,0M ten opzichte van de begroting. Een voordeel van € 42K op de lasten en een nadeel van € 1,1M op de baten.

Aan de batenkant is een nadeel ontstaan van € 1,1M. Dit wordt veroorzaakt door minder capaciteit bij het verwerken van Woo-verzoeken gedurende het jaar (1.893 uur minder ad € 220K). Het grootste verschil (7.349 uur ad € 855K) wordt veroorzaakt door een daling van het aantal uren in de tweede helft van het jaar dat aan de invoering van de Omgevingswet is besteed. Er is minder inzet van tijdelijk extra personeel nodig is geweest. Dit is vooral terug te zien in minder omzet Omgevingswet extra werkzaamheden.

Programma Randvoorwaardelijk: gewijzigde begroting vs. realisatie (x € 1.000)
 Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma Bedrijfsvoering.

Programma Randvoorwaardelijk (bedragen x € 1.000)	gewijzigde begroting	realisatie	verschil begroting-realisatie
lasten	11.099	11.057	-42
baten	-11.826	-10.760	1.067
saldo	-727	298	1.025

(-/- = voordeel, + = nadeel)

2.5 Programma Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering ondersteunt en adviseert de organisatie op het gebied van personeelszaken, informatievoorziening, financiële administratie, communicatie, huisvesting, facility management, sturing, coaching en planning en control. Naast deze personele en materiële bedrijfsvoeringskosten worden de personele overheadkosten van het management van de gehele organisatie op dit programma verantwoord.

Terugblik en ontwikkelingen

Communicatiestrategie

Als omgevingsdienst zijn we er voor de bewoners en bedrijven in ons werkgebied. Hierbij positioneren we de OD NZKG als een deskundige en onafhankelijke omgevingsdienst. Met gerichte communicatie brengen we ons werk dichterbij de inwoners en bedrijven door (tijdig) te informeren, luisteren, de interactie en de dialoog aan te gaan. Hierbij hanteren we een aantal uitgangspunten. Zo staat in onze communicatie de beleving van inwoners centraal. Dus niet regels of waarden, maar hoe inwoners het ervaren. Daarnaast is al onze communicatie verbonden met de uitdagingen van deze tijd, zoals klimaat, gezondheid en de transformatie van gebieden. Als omgevingsdienst vergroten we de zichtbaarheid daar waar het nodig is. We gaan hierbij voor de grootste impact. En dat doen we op verschillende manieren.

In contact met bewoners

Afgelopen jaar hebben we bij diverse overlast gevende bedrijven veelvuldig contact gehad met bewoners. Per overlast gevend bedrijf maken we een communicatieaanpak op maat. Soms is een eenmalige bijeenkomst voldoende om alle vragen rondom een nieuwe vergunning of overlastmeldingen te beantwoorden. Voor een aantal bedrijven hebben we een gerichte communicatieaanpak met een jaarplanning. Hierbij zijn er regelmatig gesprekken met bewonersgroepen, organiseren we bijeenkomsten en versturen we maandelijkse nieuwsbrieven. We zien dat deze nieuwsbrieven goed gelezen worden door bewoners, ketenpartners en bestuurders. Afgelopen jaar hebben we geïnvesteerd in een regionale omgevingsdialoog in de IJmond.

Publieksjaarverslag

Voor de derde maal hebben we een publieksjaarverslag gepubliceerd. In dit verslag laten we op een laagdrempelige manier zien wie we zijn, wat we doen en welke speerpunten we belangrijk vinden. Naast enkele kerncijfers van onze organisatie die interessant zijn voor bewoners, profileren we ons werk en het positieve effect daarvan op de leefomgeving door middel van enkele korte artikelen waarin collega's en soms inwoners aan het woord komen. Het publieksjaarverslag is breed uitgezet.

Media

Ieder jaar zien we het aantal mediavragen gestaag toenemen. Zo ook in 2024. Hierbij valt op dat deze vragen meer over de breedte van ons werk gaan. Naast vragen over toezicht en vergunning bij Tata Steel zien we een toename aan vragen over bijvoorbeeld Pfas, staalslakken, geuroverlast, water en bodem en vuurwerk.

Innovatie

In 2024 heeft de OD NZKG aanzienlijke vooruitgang geboekt op het gebied van AI-tools, met name op het gebied van cameratoezicht, documentbegrip en eigen chatbots. Door de implementatie van dergelijke AI-tools zoekt de organisatie succesvol naar efficiëntie en effectiviteit binnen het eigen werk.

Cameratoezicht: er wordt gewerkt aan een AI-tool om rookdetectie te ondersteunen en mogelijke overtredingen te signaleren. Het systeem werkt altijd onder menselijke controle om de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid te waarborgen. Dit helpt bij het vroegtijdig identificeren van milieuschendingen en het nemen van passende maatregelen.

Documentbegrip: NLP-technieken worden ontwikkeld voor het automatisch omzetten van spraak naar tekst en het samenvatten van reguliere gesprekken. Door deze technologie kunnen gesprekken efficiënt worden gedocumenteerd en geanalyseerd. Dit zou bijvoorbeeld het notuleren van overleggen verder kunnen verbeteren.

Chatbots: Chatbots hebben een belangrijke rol gespeeld in het ondersteunen van zowel de Omgevingswet als het HR-beleid. De Copilot Omgevingswet biedt een ingang voor interne en externe vragen, waarbij antwoorden worden voorbereid met behulp van een beveiligd platform en onder menselijke controle worden aangevuld. Voor HR-beleid is een vergelijkbare chatbot ontwikkeld om vragen van medewerkers efficiënt af te handelen en hen te voorzien van relevante informatie en een doorverwijzing naar het achterliggende beleidsdocument.

AI-zoekmachines: AI-zoekmachines worden onderzocht en ontwikkeld om documenten beter doorzoekbaar te maken en snel relevante informatie te vinden voor de lijn. Dit verbetert de toegankelijkheid van informatie en dan met name documenten die niet in een DMS zitten en daarmee geen structuur hebben. Een voorbeeld hiervan is het zoeken naar juridische documenten in onze digitale archieven.

Agile werken: Agile werken is ook een belangrijk speerpunt geweest in 2024. Door de adoptie van agile methodologieën hebben de ontwikkelteams van de dienst flexibeler en responsiever kunnen opereren, wat heeft geleid tot snellere doorlooptijden in onze productontwikkeling en een verbeterde samenwerking tussen teams. Deze aanpak heeft niet alleen de interne processen verbeterd, maar heeft ook bijgedragen aan een cultuur van continue verbetering en innovatie binnen de organisatie.

Implementatie PowerBrowser

In 2024 zijn we vol aan de slag gegaan met de implementatie van het nieuwe VTH-systeem PowerBrowser. In de eerste helft van 2025 gaan we deze implementatie afronden en PowerBrowser in gebruik nemen. Dat betekent, vooral in het eerste kwartaal, dat er veel aandacht en inspanning van de organisatie nodig is voor een succesvolle implementatie.

Datagedreven werken

Het jaar 2024 stond voor het programma Datagedreven Werken (DGW) geheel in het teken van het scheppen van de noodzakelijke voorwaarden en het stellen van de juiste kaders om DGW vanaf 2025 geheel te kunnen integreren in de organisatie. Zo zijn op strategisch- en beleidsniveau een aantal richtinggevende stukken opgeleverd en vastgesteld, waaronder de 'Datastrategie 2025-2027. Meer effect voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving' en het 'Beleidskader Data Governance 2025-2027. Meer waardevolle data, meer waarde uit data'. Deze eerste stelt de organisatie in staat om gedurende de looptijd te bepalen welke ontwikkelingen onze organisatie nodig heeft om daadwerkelijk gebruik te maken van data en zodanig waarde te creëren. Deze laatste beschrijft hoe wij eigenaarschap van data definiëren, wat dit eigenaarschap omhelst en welke rollen benodigd zijn om de kwaliteit van onze waardevolle data te bewaken.

Naast bovenstaande prestaties heeft het programma DGW in 2024 veel activiteiten ontplooid. Er is doorlopend geëxperimenteerd en geoefend met (nieuwe) vormen

van datakwaliteitsbeheer, er zijn trainingen en overige educatiematerialen ontworpen, gegeven en beschikbaar gesteld.

Arbeidsmarkt & Werving en selectie

De arbeidsmarkt was ook in 2024 onverminderd krap voor de ervaren specialistische medewerkers die de OD NZKG nodig heeft. Het team Werving en Selectie heeft verder vorm gekregen en richt zich naast 'kennis' steeds meer op gewenste competenties voor de functie.

Er zijn in 2024 een aantal grootschalige wervingsacties uitgevoerd. In de eerste helft van 2024 is er een grote wervingscampagne geweest voor de start van de 8e traineepool (Technisch Traineeship, TTS). Circa 80 belangstellenden hebben de informatiemiddag bezocht en waarna we op 1 september zijn gestart met een selectie van 20 trainees met een afgeronde HBO- of WO-opleiding. We constateren met enige trots dat de OD NZKG in trek is als werkgever bij trainees. Daarnaast startte in 2024 een grote wervingscampagne, specifiek gericht op Tata Steel en het project Groen Staal project. In december 2024 zijn de voorbereiding getroffen voor een nieuwe wervingscampagne voor Tata Groen Staal in 2025. Deze campagne richt zich in het bijzonder op de zzp'er die, vanwege de opheffing van het handhavingsmoratorium in het kader van de wet DBA, mogelijk eerder open staat voor een vaste aanstelling. De OD NZKG is actief geweest met haar profiel en zichtbaarheid op de arbeidsmarkt. Zo is er deelgenomen aan de landelijke wervingscampagne van de ODNL en hebben we diverse beurzen en stagemarkten van hogescholen en universiteiten bezocht.

De diverse activiteiten op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie en werving en selectie hebben geleid tot een instroom van 124 nieuwe medewerkers in 2024.

Leiderschapsontwikkeling

Vanuit de Visie op Leiderschap van de OD NZKG en de strategische agenda 2022-2024 is in 2022 het Leiderschapstraject 'Bezielde Zakelijkheid' van start gegaan. De doelstelling van het programma is om directie en teammanagement te ondersteunen in een beweging naar een meer coachende en resultaatgerichte stijl van leidinggeven. Het programma begeleidt de ontwikkeling van persoonlijke leiderschap en teamleiderschap, waarbij tools en vaardigheden worden aangereikt om de rollen van manager, coach en leider meer effectief in te kunnen vullen. Het aanbod wordt individueel, in cross-disciplinaire groepen, in MT's en in plenaire bijeenkomsten toegepast.

Opleiden en ontwikkelen

De OD NZKG is een aantrekkelijke werkgever en weet medewerkers te 'binden en te boeien'. Wij vragen van medewerkers om zich te blijven ontwikkelen en hun kennis en vaardigheden steeds actueel te houden. In 2024 is 3% van de loonsom beschikbaar gesteld voor opleidingen.

Ons aanbod aan trainingen en opleidingen krijgt vorm op aanwijzing van een stuurgroep met teammanagers uit de verschillende directies en een directeur als voorzitter. De vraag naar inhoud en vormgeving van het aanbod staat meermaals per jaar op de agenda en wordt op deze wijze ook in onze MT's besproken. We bieden wettelijk verplichte en vakinhoudelijke trainingen aan, net zoals trainingen die we met het oog op de ontwikkeling van de organisatie en onze omgeving belangrijk vinden.

Het Nieuwe Werken – hybride werken

In 2024 wordt het Nieuwe Werken gekenmerkt door een hybride werkomgeving met flexibiliteit en autonomie voor medewerkers. Ter ondersteuning hiervan is het Programma Ebbehuis gestart, gericht op de herinrichting van het kantoorgebouw om beter aan te sluiten op de wensen van medewerkers en de afgelopen groei van de organisatie. De nadruk ligt op samenwerking. Het programma biedt meer flexibiliteit in werkplekkeuze en bevordert samenwerking door open en toegankelijke ruimtes. De aanpassingen omvatten verschillende werkplektypologieën, zoals traditionele werkplekken voor langdurig gebruik, werkplekken voor kortere tijd, en moderne vergaderruimtes met geavanceerde faciliteiten. Deze diversiteit aan werkplekken draagt bij aan een efficiëntere en productievere werkomgeving.

Aanbestedingen en Inkoop

In 2024 zijn een aantal (grote) aanbestedingen afgerond, zoals de aanbesteding van NS Business Cards, energiecontroles en inhuur personeel. Vooral de aanbesteding van inhuur personeel heeft grote gevolgen voor de bedrijfsvoering van de organisatie. OD NZKG is overgestapt van een raamcontractant naar een broker voor externe inhuur. Met deze broker heeft OD NZKG een groter bereik voor het inhuren van specialistische functies. Er is in 2024 wederom gebruik gemaakt van externe expertise voor het uitvoeren van aanbestedingen. Om inkoopvolume en kennis te bundelen zijn er aanbestedingen uitgevoerd met andere overheidsorganisaties, zoals de aanbesteding van IT-hardware.

Interne klachtenregeling

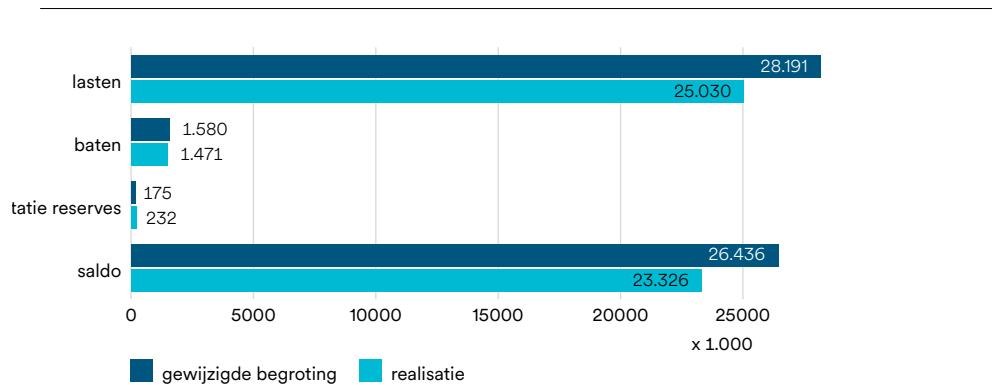
In 2024 zijn er 12 klachten ingediend. Van deze 12 klachten zijn 8 klachten afgehandeld volgens de interne klachtenregeling binnen de wettelijke termijn. De overige 4 klachten zijn geen klachten over ongewenst gedrag van medewerkers van de OD NZKG en zijn derhalve niet als klacht in behandeling genomen.

Financiële verantwoording

Het programma Bedrijfsvoering komt uit op een positief resultaat van € 3,0M. Dit heeft verscheidene oorzaken.

Door latere instroom van medewerkers is er € 600K minder loonkosten uitgegeven dan begroot. Door een vertraging van de implementatie van het nieuwe VTH-systeem ontstaat er een voordeel in 2024 van € 525K. Tevens was voor 2024 een budget van € 500K beschikbaar voor groot onderhoud en aanloopkosten voor de verbouwing van het pand om deze aan te passen aan het nieuwe werken. Deze kosten zijn in 2024 niet gemaakt en schuiven door naar 2025. Per saldo was de dotatie aan de voorziening gekocht verlof € 394K lager doordat meer verlof is gekocht dan opgenomen. Mede als gevolg van de invoering van de Omgevingswet, zijn er minder kosten (voor opleidingen) voor PBDI gemaakt dan begroot (€ 556K). Door dalende energielasten in 2024 ten opzichte van 2023 bleek het voorschotbedrag van de gemeente Zaanstad te hoog en is deze in de loop van het jaar naar beneden bijgesteld. Dit leidde tot een voordeel van € 225K.

De dotatie aan de reserve is € 57K hoger dan voorzien. De lasten zijn € 136K hoger als gevolg van een hoger bedrag wat gereserveerd moet worden voor niet opgenomen PBDI-gelden. De baten zijn € 79K hoger, voornamelijk als gevolg van de aankoop van verlofuren door medewerkers van 60 jaar en ouder.

Programma Bedrijfsvoering: gewijzigde begroting vs. realisatie (x € 1.000)
 Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma Bedrijfsvoering.

Programma Bedrijfsvoering (bedragen x € 1.000)	gewijzigde begroting	realisatie	verschil begroting- realisatie
lasten	28.191	25.030	-3.161
baten	-1.580	-1.471	109
mutatie reserves	175	232	57
saldo	26.786	23.790	-2.995

(-/- = voordeel, + = nadeel)

3 Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing is een door het Besluit Begroting en Verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV) voorgeschreven paragraaf. De beleidskaders vanuit de OD NZKG zijn vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement. De paragraaf bestaat uit de volgende onderdelen:

- Ontwikkelingen in 2024
- Weerstandsvermogen, bestaande uit:
 - Inventarisatie risico's
 - Inventarisatie weerstandscapaciteit
 - Berekening en beoordeling van het weerstandsvermogen
- Financiële kengetallen

Ontwikkelingen 2024

In 2024 is de zekerheid over invoering van de Omgevingswet een feit geworden. Er zijn afspraken gemaakt met bestuur en opdrachtgevers over de eerste 2 implementatiejaren van de Omgevingswet. Dit is van invloed op het risico. Het risico is voor 2025 wel gedaald maar nog aanwezig. Door de afreken afspraken is het PGF-risico als verwaarloosbaar beschouwd in 2025. Het is nog onzeker of we in 2026 met nieuwe kengetallen kunnen gaan werken. Zolang er geen bestuurlijk besluit is, blijft vanaf 2026 gewerkt worden onder de PGF-systematiek. De andere mogelijkheid is een overstap naar een landelijke financieringssystematiek. De risico's opgenomen voor Tata Steel zijn afgewogen naar de situatie eind 2024. Tata Steel heeft de concept MER eind 2024 ingediend. Er wordt zowel aan de kant van Tata Steel als bij OD NZKG met volle kracht verder gewerkt aan het project Groen Staal. De risico's zijn opgenomen vanaf 2026. In 2025 is de overgang van het zaakstelsel van Mozard naar PowerBrowser een feit. Het opgenomen risico is ingeschaald als zeer groot en opnieuw berekend. Het risico van informatiebeveiliging is hoger ingeschat.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio van de noodzakelijke weerstandscapaciteit ten opzichte van de beschikbare weerstandscapaciteit.

In de tabel op volgende bladzijde volgt een overzicht van de risico's. Van alle risico's is het financiële effect (gevolg) ingeschat. Afhankelijk van de kans dat een risico zich voordoet, wordt een percentage van het financiële effect meegenomen in de berekening van de noodzakelijke weerstandscapaciteit.

Overzicht risico's

risico's (bedragen x € 1.000)	totaal geschat financieel effect	risico- bedrag 2024	risico- bedrag 2025	risico- bedrag 2026	risico- bedrag 2027	risico- bedrag 2028	risico- bedrag 2029
wet- en regelgeving	5.412	757	513	574	574	574	574
omzetfluctuatie, conjunctuur en arbeidsmarkt	5.302	326	455	908	608	608	608
bedrijfsvoering	1.675	570	1.096	579	579	579	579
prestatiegericht financieren	5.060	401	0	770	814	862	862
	17.449	2.055	2.064	2.830	2.574	2.622	2.622

In bijlage 4 is een tabel opgenomen met een toelichting op de kans dat deze risico's zich voordoen en de meerjarige effecten hiervan.

Toelichting risico's

Wet- en regelgeving (totaal geschat financieel effect € 5,4M)

Omgevingswet

De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) hebben per 1 januari 2024 de juridische kaders van de taken en werkprocessen van de OD NZKG ingrijpend gewijzigd. De invoering en uitwerking ervan vormen aanzienlijke risico's.

- Het aangrijppingspunt van het milieurecht wijzigt van 'inrichting' naar 'milieu-belastende activiteit', wat veel uitzoekwerk vraagt en onverwachte effecten heeft op de bevoegdheidsverdeling.
- Veel taken en het basistakenpakket zijn veranderd van inhoud en soms ook van bevoegd gezag/opdrachtgever.
- Zelfs nu de wet al in werking is getreden, zijn veel effecten nog onduidelijk, zoals rond de overgang van bodembevoegdheden van de provincies naar gemeenten, het nieuwe geluidsstelsel en de Wkb.
- Voor de werkprocessen is het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) cruciaal. Dit systeem zou zowel de maatschappij als de overheid grote voordelen opleveren, door alle regels per locatie met een muisklik zichtbaar te maken en indieners via overzichtelijke vragenbomen soepel te leiden door de administratieve processen. Dit zou onjuiste en onvolledige (en dus tijdrovende) aanvragen en meldingen voorkomen. Het inmiddels uitgekilde DSO maakt deze verwachtingen lang niet waar. Het werkt nu wel maar kan minder dan het vroegere Omgevingsloket en heeft allerlei kinderziektes. Deze laatste worden landelijk opgepakt maar verdere ontwikkeling is een kwestie van jaren. Hoe goed we ons ook hebben voorbereid, de nieuwe regels, het op het laatste moment nog veranderde overgangsrecht en het vooralsnog ontbreken van jurisprudentie maken ons werk ingewikkelder. Onze besluiten zullen vaker juridisch worden aangevochten.
- We ontvingen een hausse aan aanvragen vlak voor de inwerkingtreding. Dit heeft, in combinatie met een ingewikkeld overgangsrecht, veel druk op de VTH-processen gelegd.

CEBEON heeft landelijk de financiële effecten van de Omgevingswet onderzocht. De veel voorkomende eenvoudige VTH-taken kunnen goedkoper worden en de gemeenten en provincies kunnen milieuleges gaan heffen, maar bij de complexere

taken die de omgevingsdiensten veelal uitvoeren, zijn geen financiële voordelen te verwachten. Daarentegen zijn de invoeringskosten met ieder uitstel gestegen. De terugverdientijd ervan bij de gemeenten is in het geactualiseerde Integrale financiële beeld Omgevingswet 2023 geraamd op 35 jaar, waar 10 jaar het bestuurlijk afgesproken maximum was. Het Rijk geeft (al vanuit het vorige regeerakkoord) enige financiële compensatie aan de gemeenten, maar (nog) niet rechtstreeks aan de omgevingsdiensten. De financiële effecten op de lagere overheden worden inmiddels landelijk gemonitord, maar dit is een ingewikkelde en langdurige operatie met een ongewis effect op de financiering.

Door de nieuwe definiëring van de taken kan de OD NZKG meer of minder werk krijgen. Daarvoor zijn nog geen kengetallen in de financieringssystematiek (PGF). De vele wijzigingen in de werkprocessen en de regelgeving geven in elk geval tijdelijk risico's voor het niveau van dienstverlening, nu het Digitaal Stelsel Omgevingswet nog niet optimaal functioneert. Dit type problemen doet zich landelijk voor, wat de beschikbaarheid van de voor de oplossing benodigde expertise verder doet afnemen. De omvang van deze effecten is niet goed in te schatten. De gevolgen raken primair de kwaliteit van de dienstverlening en uitvoering en zijn niet specifiek voor de OD NZKG. Tijdens de overgangperiode zal de productie lager zijn, omdat het meer tijd kost om de nieuwe werkwijze uit te voeren.

Beheersmaatregelen:

- Het programma Omgevingswet heeft de taken overgebracht naar de lijnorganisatie;
- De medewerkers van de OD NZKG zijn opgeleid over de Omgevingswet door collega's die zich daardoor hebben ontwikkeld tot een aanzienlijke groep specialisten. Dit verstevigt onze positie in onze taakuitoefening, in ons werkgebied en landelijk;
- We hebben enige invloed op beleid, regelgeving en financiering via onze inbreng in diverse regionale en landelijke gremia, zoals over de bodemtaken, de milieuleges, het Digitaal Stelsel Omgevingswet en de financiële gevolgen van de Omgevingswet op de decentrale overheden en hun uitvoeringsdiensten;
- In de meerjarenbegroting en de UVO's zijn de kosten geraamd van de extra benodigde inzet vanaf de inwerkingtreding, zoals voor het handmatig oplossen van de kinderziekten van het DSO en voor de beantwoording van de vele interne en externe vragen over de gevolgen van de nieuwe regelgeving.

De kans op dit risico is gedaald van groot naar gemiddeld. Het risicobedrag is € 635K voor 2024 en € 306K voor 2025. Vanaf 2026 daalt het risico naar € 61K.

Algemene Verordening Gegevensbescherming

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Door het toenemende gebruik van data, waarbij ook sprake is van privacybescherming, blijft er een continu risico voor het optreden van datalekken. Niet naleven van de AVG kan leiden tot boetes en persoonlijke aansprakelijkheid. De boete kan 4% van de jaaromzet bedragen.

Beheersmaatregelen: Er zijn enkele functionarissen aangesteld waaronder een functionaris gegevensverwerking en privacyfunctionaris. Zij zorgen voor de borging, het beleid en het ontwikkelen van bewustzijn binnen de organisatie.

De kans op dit risico is zeer klein. Het risicobedrag is € 41K vanaf 2024.

Klimaatadaptatie en Circulair Programma

Rondom klimaat - en circulaire programma's ontstaan strategisch gezien in toenemende mate wetten die impact hebben op ons werk en op de bedrijven en burgers in onze leefomgeving. Voor de bedrijven kunnen

de wetgevingsinstrumenten zoals bijvoorbeeld een CO₂-heffing grote gevolgen hebben voor hun bedrijfsvoering. Meer kosten, investeringen, nieuwe vergunning aanvragen. Voor de OD NZKG ontstaat een grotere inspanningsverplichting. De veranderende wetgeving heeft impact op het bedrijvenbestand. Er ontstaan zowel nieuwe bedrijven als faillissementen in kapitaalintensieve industrie die de veranderende omstandigheden niet kunnen bolwerken. Daarnaast kan het toetsingskader voor de VTH-processen niet toereikend of meer passend zijn. Het financiële risico is dat de toenemende inzet en expertise die gevraagd wordt, moeilijker leverbaar en financieerbaar blijkt.

Beheersmaatregelen: De OD NZKG biedt aan opdrachtgevers en bedrijven haar expertise aan om te voorkomen dat wet- en regelgeving een belemmering wordt voor de uitvoeringspraktijk. De kansen worden zo ook gesignaleerd. De OD NZKG blijft inzetten op passende contracten voor haar taken bij de huidige opdrachtgevers in de gemeenschappelijke regeling. Daarnaast is de verwachting dat de inzet in de komende jaren ook via het Rijk ontvangen kan worden. Anticiperen gaat zowel organisatorisch als door actieve deelname in de Rijksprogramma's.

De kans op dit risico is gemiddeld. Het risicobedrag neemt toe van € 83K in 2025 tot € 165K in 2026 en verder.

Terugdringen Milieubelasting

Het terugdringen van de milieubelasting om de milieu gerelateerde gezondheid te verbeteren zal de komende jaren steeds belangrijker worden. Er lopen vanuit het Rijk vele programma's die uiteindelijk gaan leiden tot strengere wetgeving. Enkele voorbeelden zijn de stikstof situatie (PAS), het schoon lucht programma, het oppervlaktewater en de Zeer Zorgwekkende Stoffen. De verwachting is dat in de komende 5 jaar de inventariserende programma's zullen leiden tot daadwerkelijke wetgeving in 2027.

Er ontstaan dan in hoofdlijn twee grote effecten. De OD NZKG zal meer en andere werk ontvangen en kan zich voor een groter vergunning potentieel en meer toezicht zien staan. Aan de andere kant ontstaat er voor bedrijven economisch gezien een sterke verhoging van kosten voor een productieproces en hun beheersing van de milieueffecten. Faillissementen en bedrijfsverplaatsingen kunnen ontstaan. Het financiële risico is dat de veranderingen sneller gaan dan de financiering via contracten met de opdrachtgevers. Ofwel, dat de kosten voor de baten uitgaan.

Beheersmaatregelen: diverse opdrachtgevers, zoals PNH, Zaanstad en Amsterdam, hebben de OD NZKG gevraagd mee te denken bij het duiden van de opgave en het meedenken bij een regionale en lokale aanpak op basis van de wetgeving.

De kans op dit risico is gemiddeld. Het risicobedrag neemt toe van € 83K in 2025 tot € 161K in 2026 en verder.

Wijziging beleid rijk of provincie voor Tata Steel

Het risico dat, ten gevolge van gewijzigde politieke omstandigheden, het beleid ten aanzien van Tata Steel impactvol verandert. Met de toezegging van PNH voor 2025 en verder lijkt er een zekerheid van budgettering te zijn voor het VTH-werk dat de OD NZKG uitvoert bij Tata Steel voor de aankomende jaren. Ook het Rijk heeft aangekondigd de PNH de komende jaren te ondersteunen. Hoe de financiering vorm gaat krijgen is nog niet formeel bekend. Het risico wordt nu gezien over de langere termijn. De gevolgen zijn afnemende werkzaamheden door andere beleidsprioriteiten. Minder taken op het vlak van toezicht en handhaving.

Beheersmaatregelen: Bij afnemende taken en werkzaamheden moeten medewerkers op andere plekken in de organisatie worden ingezet.

De kans op dit risico is klein. Het risicobedrag is € 140K vanaf 2026.

Conjuncturele ontwikkelingen, arbeidsmarkt, Groen Staal en Tata Steel (totaal geschat financieel effect € 5,3M)

Omzetfluctuatie, Economische en conjuncturele ontwikkelingen

Na jaren van stabiele financiering zien we bij alle gemeentelijke opdrachtgevers een daling op het gemeentefonds en toenemende lasten gezien de enorme prijsstijgingen van de afgelopen jaren. Dit betekent met name in 2026, ook wel ravijnjaar genoemd, een bezuiniging op de begroting. Diverse opdrachtgevers hebben aangegeven dat de bedragen naar beneden worden bijgesteld dan wel zij overwegen om bepaalde (plus) taken niet meer door de OD NZKG te laten uitvoeren. We lopen hiermee een risico op frictiekosten. Het risico is dat de organisatie niet tijdig kan anticiperen op de omzetfluctuaties. Er kunnen tekorten ontstaan bij omzetsdalingen als de lasten van lopende contracten niet tijdig kunnen worden bijgesteld. Andersom kan het zijn dat de economie snel weer aantrekt en dat er een sterke stijging is van initiatieven. Dit betekent ongepland werk voor de gehele VTH-keten. Met betrekking tot het bedrijvenbestand lopen dan de kosten voor de baat uit.

Beheersmaatregelen: De gevolgen voor de uitvoering worden afgestemd met de opdrachtgevers en als het nodig is samen met hen geprioriteerd. Het risico van omzetverlies wordt in eerste instantie zoveel als mogelijk opgevangen door de afbouw van de flexibele schil. De arbeidsmarkt is echter zo weerbarstig dat een volledige flexibiliteit in contractering ook niet altijd mogelijk is.

De kans op dit risico is klein. Het risicobedrag is € 207K vanaf 2025. In 2026 eenmalig € 414K.

Arbeidsmarkt en inhuur

De krapte op de arbeidsmarkt en voor sommige functies beperkte beschikbaarheid van inhuurkrachten, kunnen gevolgen hebben voor het realiseren van de productie- en kwaliteitsafspraken. Dit wordt nog eens versterkt door de extra capaciteit en de specifieke expertise die nodig zijn voor onder andere de implementatie van de Omgevingswet en de uitvoering van het Klimaatakkoord. Per 1 januari 2025 vervalt in het kader van de wet DBA en de voorgenomen wet VBAR het moratorium op de handhaving van schijnzelfstandigheid. Op dit moment bestaat er nog veel onduidelijkheid rondom de criteria van de wet DBA. Het leidt regelmatig tot nieuwe inzichten, publicaties en handreikingen over de toepassing van de wet. De OD NZKG blijft urgentie voelen om contracten met externe medewerkers die niet voldoen aan de wet DBA, te beëindigen.

Het niet realiseren van productieafspraken leidt tot lagere inkomsten. Dat kan gevolgen hebben voor de dekkingsbijdrage van de overheadkosten. Het beëindigen van contracten met zzp'ers leidt, zeker wanneer posities niet of niet volledig ingevuld worden door medewerkers met een vast contract, tot een risico op productieverlies.

Beheersmaatregelen: De OD NZKG werkt met een flexibele schil van personeel. We hebben onze wervingscapaciteit vergroot, zetten in op arbeidsmarktcommunicatie en werken samen met wervingsbureaus. Innovatie op het vlak van digitalisering en data-analyse wordt ingezet om zo efficiënt mogelijk te werven. Daarnaast worden medewerkers opgeleid waaronder trainees, opleidingstrajecten voor zij instromers en training *on-the-job* constructies.

We bewegen voor wat betreft de wet DBA en de voorgenomen wet VBAR mee met steeds veranderende inzichten. We maken het mogelijk om contracten met externe medewerkers met een gelimiteerde tijd van 6 maanden te verlengen, tot uiterlijk 1 juli 2025. Voor de zzp'ers die, met de kennis van nu, niet voldoen aan de criteria van de wet DBA, maken een 'plan per contract'. In dit plan omschrijven we de risico's in het geval een contract beëindigd zou worden en welke oplossingen denkbaar zijn.

De kans op dit risico is gestegen van klein naar gemiddeld. Het risicobedrag is € 248K vanaf 2025.

Afbreukrisico Groen Staal

Tata Steel heeft op 20 december 2024 de concept MER (3.000 A4) ingediend. Hiermee is een volgende stap gezet in de ambities voor de transitie voor naar Groen Staal. Binnen TATA wordt met 200 mensen volop doorgegaan met het project. Binnen de OD NZKG zijn 30 tot 35 adviseurs beschikbaar om in 2025 de verwachte definitieve vergunning aanvragen in Q2 en verder te gaan verwerken. Het risico dat deze plannen geen doorgang vinden is nog aanwezig. Zeker wanneer de Nederlandse of Europese overheid geen subsidie verleent aan het bedrijf Tata Steel zelf voor deze investering. Er bestaat voor de langere termijn toch een kans dat Tata Steel beslist om van Groen Staal af te zien. De VTH-A werkzaamheden komen dan te vervallen. De medewerkers die op Groen Staal zijn ingezet, komen daarmee zonder werk te zitten. De medewerkers die op Groen Staal werkzaam zijn, moeten op andere projecten/ procedures worden ingezet. Beheersmaatregelen: Een groot deel van de medewerkers werken deeltijd op het project en houden binding met hun eigen team. Hiermee kan het wegvallen van het werk voor Groen Staal makkelijk worden opgevangen.

De kans op dit risico is gemiddeld. Het risicobedrag is in 2026 € 93K.

Tata Steel vertrekt uit Nederland – risico vanaf 2026

Tata Steel zou kunnen besluiten uit Nederland te vertrekken. Dit zou kunnen vanwege tegenvallende financiële resultaten en/of vanwege geen of onvoldoende subsidie vanuit Nederland of Europa voor de transitie en het investeringsprogramma Groen Staal. De Europese Staalmarkt is onderhevig aan grote concurrentie vanuit China en VS. De geopolitieke situatie met o.a. ook de oorlogen in Oekraïne en Midden-Oosten maken de marktsituatie erg onvoorspelbaar. Tata Steel levert mondiaal het meest hoogwaardige staal. Voor de OD NZKG zal een vertrek betekenen dat er, wanneer het staalproces wordt stopgezet, er – afhankelijk van hoe snel het bedrijf vertrekt – een groot aantal medewerkers beschikbaar komt. Wanneer er door Tata Steel wordt ingezet op een snel vertrek, dan kan de situatie ontstaan dat er voor collega's van Milieu een daling van werkzaamheden zal zijn. Voor collega's van Bouw (sloop) en Bodem (sanering) zal dan een enorme toename aan werkzaamheden ontstaan. De werkveld gebieden zijn voor de medewerkers op expertise niet uitwisselbaar.

De kans op dit risico is klein. Het risicobedrag is vanaf 2026 € 153K.

Bedrijfsvoering (totaal geschat financieel effect € 1,7M)

Nieuw zaakstelsel

In 2025 vindt de implementatie van het nieuwe VTH-systeem PowerBrowser. De conversie naar een nieuw pakket brengt implementatie- en uitvoeringsrisico's met zich mee, zeker in combinatie met volle projectkalender voor de organisatie. De adoptie van het nieuwe VTH-systeem heeft tijd nodig voor de gebruikersorganisatie. Het gevolg kan zijn problemen in de uitvoering waardoor er onvoldoende productie geleverd kan worden en wettelijke termijnen niet worden gehaald.

Beheersmaatregelen:

1. De aanbesteding is zorgvuldig voorbereid en opgezet. Leerpunten van andere omgevingsdiensten zijn hierin nadrukkelijk meegenomen;
2. Sterke betrokkenheid van de gebruikersorganisatie bij aanbesteding en implementatie, waarborgt de aansluiting op het werkveld;
3. Projectorganisatie voor implementatie is vastgesteld door stuurgroep en directieraad;
4. Financiering van implementatiefase is geborgd met een directie besluit;
5. Opleidingsprogramma voor het gebruik van het nieuwe VTH-systeem worden uitgewerkt binnen het project;
6. Uitgangspunten voor in gebruik name van het nieuwe VTH-systeem i.r.t. de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn vastgesteld door de directieraad.

De kans op dit risico is zeer groot. Het risicobedrag is in 2025 € 517K.

Informatiebeveiliging

De dreiging tot informatiebeveiligingsincidenten blijft toe nemen. Het risico van een informatiebeveiligingsincident is dat de dienstverlening en bedrijfsvoering volledig kan stil komen te liggen. Daarnaast kunnen informatiebeveiligingsincidenten leiden tot fouten in de dienstverlening en kan vertrouwelijke informatie in verkeerde handen komen te vallen. De informatiebeveiligingsdienst (IBD) ziet op moment twee soorten dreiging meer ransomware en steeds meer en ernstige kwetsbaarheden en gevaren in software. Vanaf 17 oktober 2024 is de NIS2 richtlijn (Network and Information Security Directive) in werking. Dit is een Europese richtlijn waarbij essentiële organisaties in Europa wettelijk verplicht worden om zichzelf te beschermen tegen cybercriminaliteit.

De kosten zijn terug te voeren op het herstel van de systemen, onderzoek naar de aanval, alsmede het betalen van losgeld bij een ransomware-aanval. Het verschilt per aanval welke kosten gemoeid zijn. Nadat NIS2 in 2025 vertaald zal zijn in Nederlandse wetgeving, kunnen ook boetes opgelegd gaan worden aan organisaties die zich niet houden aan deze wet. De boetes kunnen oplopen van 1,4 tot 2% van de omzet. Ook kunnen directieleden persoonlijk aansprakelijk worden gesteld bij nalatigheid.

Beheersmaatregelen: Om de toename aan cybercriminaliteit het hoofd te bieden is een Chief Information Security Officer (CISO) aangesteld. De implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) loopt. Voor het bewustzijn van de medewerkers worden er awareness-trainingen gevolgd. Er is extra technische software aangeschaft als bescherming tegen hacken. Voor de NIS2 richtlijn zal software worden aangeschaft om de interne en externe audits en rapportageverplichtingen te kunnen registreren. Interne pre-audit: Dit is een interne beoordeling die organisaties helpt om hun huidige nalevingsstatus te begrijpen en eventuele tekortkomingen te identificeren voordat een externe audit plaatsvindt.

Externe audit: Deze audits worden uitgevoerd door erkende auditororganisaties en gespecialiseerde cyberbeveiligingsauditors. Ze beoordelen of de noodzakelijke beveiligingsmaatregelen aanwezig zijn en effectief functioneren. Doorlopende supervisie: Voor essentiële entiteiten omvat dit regelmatige inspecties ter plaatse, off-site toezicht en beveiligingsscan's. Belangrijke entiteiten kunnen ook audits ondergaan als er aanwijzingen zijn dat ze mogelijk niet voldoen aan de richtlijn. Rapportage en aanbevelingen: Na de audit levert de auditor een gedetailleerd rapport met bevindingen, tekortkomingen in de naleving en verbeterpunten. Dit rapport bevat praktische aanbevelingen om geïdentificeerde problemen aan te pakken en de cyberbeveiligingshouding van de organisatie te verbeteren.

De kans op dit risico is toegenomen van gemiddeld naar groot. Het risicobedrag is € 579K vanaf 2025.

Groen Staal niet volledig kunnen leveren

Om het Groen Staal traject goed uit te lopen, is € 5 miljoen subsidie per jaar bij het Rijk gevraagd (2023 - 2030). Bij de OD NZKG leidt dit tot een inspanningsverplichting wanneer alle aanvragen gaan binnenlopen. Er kan schade ontstaan op het vlak van imago (herstel) en schadeclaims van Tata Steel bij onvoldoende tijdige vergunning levering. De OD NZKG kan aansprakelijk gesteld worden voor vertraging schade in de voortgang van het project. Het is in deze fase van het project moeilijk om het gevolg van het risico realistisch te kwantificeren. Beheersmaatregelen: Vooruitlopend op het vrijkomen van het geld, zijn de werving, inhuur en opleidingen van medewerkers in voorbereiding. De aansprakelijkheid is beoordeeld in relatie met de bedrijfsaansprakelijkheid verzekering. Daarnaast is de communicatie met Tata Steel over de project voortgang en afstemming is essentieel voor zowel OD NZKG als Tata Steel.

De kans op dit risico is gemiddeld. Het risico vanaf 2023 als PM opgenomen.

Prestatiegericht financieren (totaal geschat financieel effect € 5,1M)

Afwijking ten opzichte van vastgesteld kengetal

Per 2019 zijn de kengetallen en daaraan gekoppelde (vaste) volumes voor een periode van 4 jaar ingevoerd. Hierbij is bestuurlijk afgesproken om na deze periode te evalueren en noodzakelijke wijzigingen per 2023 in te voeren, ervan uit gaande dat de Omgevingswet zou zijn ingevoerd. Vanaf 2024 werken we onder de Omgevingswet. Dit heeft grote impact op ons werk en heeft geresulteerd in een sterk gewijzigde product diensten catalogus (PDC) en daaraan gekoppelde kengetallen en financiering. Het evalueren van kengetallen kan pas plaatsvinden als ervaring is opgedaan met werken onder de Omgevingswet. Tot die tijd werkt OD NZKG met de kengetallen uit 2019.

Update 2024: Risico kan komen te vervallen. Huidige afrekening is niet op basis van kengetal.

Nieuw risico:

OD NZKG staat voor de vraag wat de meest geschikte financieringssystematiek is voor de toekomst. Dit betreft:

- Landelijke financieringssystematiek
- Actualisatie van de PGF-systematiek

Op dit moment wordt onderzocht wat de complexiteit van de systematiek, consequenties en verschillen zijn ten aanzien van deze 2 varianten. Beide varianten gaan uit van een systematiek op basis van kengetallen. Een nieuwe systematiek kan resulteren in herverdelingseffecten van de deelnemersbijdragen. Het risico is aanwezig dat de kengetallen die worden opgesteld niet robuust blijken te zijn om alle taken uit te voeren. Bij grote herverdeeffecten tussen de opdrachtgevers kan er discussie ontstaan over de hoogte van de kengetallen en de hoogte van de bijdrage.

Beheersmaatregelen: De afwijking op de kengetallen wordt jaarlijks gemonitord. Voor 2025 is bestuurlijk afgesproken dat afwijkingen boven de 5% worden verrekend met onze opdrachtgevers. Dit is het laatste jaar van deze tijdelijke afspraak voortvloeiend uit de implementatie van de Omgevingswet. Praktijkervaringen zullen worden gebruikt om te komen tot nieuwe kengetallen. Voordat wordt overgegaan op een (nog nader te bepalen) systematiek zal een validatietraject worden ingeregeld. Op basis hiervan kunnen kengetallen worden herijkt.

De kans op dit risico is klein. Het risicobedrag is € 440K vanaf 2026

Risico onderhandwerk Bouw en Bodem

Op basis van de PGF-systematiek wordt een deel van het toezicht en de handhaving voor Bouw en Bodem als outputproduct gefinancierd (op basis van vergunningaanvragen). Omdat toezicht en handhaving niet altijd in het lopende jaar plaatsvindt, is er een risico dat er geen dekking is voor onderhandenwerk als het aantal vergunningen in een jaar drastisch afneemt. Door de tijdelijke afrekenafpraak op uren basis nog in 2025 is dit een eenmalig jaar waarin geen risico bestaat.

Beheersmaatregelen: We maken jaarlijks een inschatting van de verwachte aanvragen en maken op basis daarvan UVO/Vthup-afspraken met de opdrachtgevers. Als een drastische daling wordt verwacht en er een dekkingstekort is voor het onderhandenwerk wordt dit bij de halfjaarrapportage en meerjarenbegroting gemeld.

De kans op dit risico is groot. Het risicobedrag is € 330K vanaf 2026.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden van een organisatie om niet-begrote kosten die onverwacht en substantieel zijn te dekken. Het gaat dus om buffers in het eigen vermogen of middelen die in de exploitatie kunnen worden vrijgemaakt zonder dat dit gevolgen heeft voor het bestaande beleid en de uitvoering van taken.

Meerjarig beschikbare weerstandscapaciteit

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
reserve weerstandsvermogen	1.224	3.082	3.082	3.082	3.082	3.082
dotatie bij jaarrekening 2023	1.858					
beschikbare weerstandscapaciteit	3.082	3.082	3.082	3.082	3.082	3.082

Berekening en beoordeling van het weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit en de noodzakelijke weerstandscapaciteit worden tegen elkaar afgezet met de ratio weerstandsvermogen¹. Het Algemeen Bestuur heeft in 2017 een ratio van 1 tot 1,5 vastgesteld. Deze ratio is voor het jaar 2025 en verder toereikend op basis van de beschikbare weerstandscapaciteit per 31-12-2024.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat meerjarig de verhouding tussen noodzakelijke en beschikbare weerstandscapaciteit voldoet aan de ratio weerstandsvermogen (1 tot 1,5).

Meerjarige ratio voor het weerstandsvermogen

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beschikbare weerstandscapaciteit	3.082	3.082	3.082	3.082	3.082	3.082
Noodzakelijke weerstandscapaciteit	2.055	2.064	2.830	2.574	2.622	2.622
Ratio weerstandsvermogen	1,5	1,5	1,1	1,2	1,2	1,2

¹ De normeringssystematiek is ontwikkeld door het Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) in samenwerking met de universiteit Twente.

Legenda

ratio	waardering
> 2,0	uitstekend
1,5– 2,0	ruim voldoende
1,0– 1,5	voldoende
0,8– 1,0	matig
0,6– 0,8	onvoldoende
< 0,6	ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

In de volgende tabel staan de drie financiële kengetallen die van toepassing zijn op de OD NZKG. Voor de ratio's zijn normen opgesteld op basis van input van de VNG en op eigen inzichten. De onderstaande beschrijving van de ratio's bevat een verdere toelichting en beoordeling.

Financiële kengetallen

	norm	rekening 2022	rekening 2023	begroting 2024	rekening 2024
netto schuldquote	≤0%	-6%	-11%	-5%	-14%
solvabiliteitsratio	≥20%	18%	36%	30%	34%
structurele exploitatieruimte	≥0%	-1%	6%	4%	7%

Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. De schuldpositie van de OD NZKG bestaat voornamelijk uit kortlopende verplichtingen. Daarom hanteren we een norm van 0% of lager. Om aan de norm te voldoen moeten de eigen middelen hoger zijn dan de schuldpositie. In afwijkende gevallen, bijvoorbeeld een grote investering waarvoor we geld wordt aangetrokken, zal het kengetal boven de 0% stijgen. Voor 2024 is het kengetal -/- 14%. Het voldoet daarmee ruim aan de gestelde norm.

Solvabiliteit

Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer. Het betreft het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen. De VNG geeft aan dat bij een ratio lager dan 20% de organisatie zich op glad ijs bevindt. De norm voor de OD NZKG is daarom minimaal 20%. Het kengetal valt vrij laag uit omdat we met voorschotten van de opdrachtgevers werken. De voorschotten hebben een negatief effect op de ratio maar zorgen niet voor een slechte financiële weerbaarheid. Het kengetal is gecorrigeerd met de voorschotten 1e kwartaal 2025, afrekeningen UVO 2024 en komt daarmee uit op 34%. De ratio is in 2024 gestegen door een positief rekeningresultaat van € 4,5M. De ratio is in 2024 voldoende.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt om te beoordelen welke structurele ruimte de OD NZKG heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Is dit cijfer negatief dan biedt het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte om de lasten te blijven dragen. De norm voor de OD NZKG is 0% of hoger. Als gevolg van het positieve jaarrekening resultaat is dit percentage in 2024 7%.

Algeheel oordeel

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) schrijft voor een beoordeling te geven van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie. Drie kengetallen geven een goed beeld en voldoen aan de norm. Er is sprake van een financieel gezonde positie. In bijlage 3 is de berekening van de kengetallen toegelicht.

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen die de OD NZKG in bezit heeft, bestaan uit apparatuur, automatisering, meubilair en de verbouwing van het gehuurde pand Ebbehout in Zaandam. Als afschrijvingstermijn wordt de economische levensduur als uitgangspunt genomen (conform de financiële verordening). In 2024 zijn door OD NZKG geen nieuwe investeringen gedaan in de materiële vaste activa.

3.3 Financiering

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de OD NZKG. Dit zijn onder andere het risicobeheer (vooral rente- en kredietrisico) en de financieringspositie. Voor uitvoering van de financieringsfunctie gelden de kaders uit de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) en de bijhorende ministeriële regelingen. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. Er zijn voorschriften voor een verplicht financieringsstatuut (treasury-statuuut) en een financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening.

De OD NZKG werkt volgens het treasury statuut dat is vastgesteld op 9 december 2015. Een van de doelstellingen van dit statuut is het beschermen van vermogens- en renteresultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals genoemd binnen de Wet Fido: renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's.

Financierings- en schuldpositie

De OD NZKG gaat uitsluitend leningen aan in de Europese geldeenheid (de euro). In 2013 is bij BNG Bank een lening afgesloten van € 1,1M met een looptijd van vijf jaar en een rente van 1,45%. De lening is per 31-12-2018 volledig afgelost.

Kasbeheer

De OD NZKG beperkt interne liquiditeitsrisico's door treasury-activiteiten te baseren op een adequate liquiditeitsplanning. Doordat we overtollige liquide middelen moeten aanhouden in de schatkist (op een rekeningcourant bij het agentschap van het ministerie van Financiën) zijn er geen kredietrisico's.

Om het renterisico te beperken, is vastgelegd dat de kasgeldlimiet en de renterisiconorm niet worden overschreden. We stemmen nieuwe leningen en uitzettingen af op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning. De rentetypische

looptijd en het renteniveau van de lening of uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie. Binnen deze kaders streven we naar spreiding in de rentetypische looptijden van uitzettingen.

3.4 Bedrijfsvoering

Verplichte beleidsindicatoren

Vanuit het BBV is het verplicht te verantwoorden op ongeveer veertig beleidsindicatoren. De indicatoren zijn vooral voor gemeenten opgesteld en daarom grotendeels niet van toepassing op de OD NZKG. De indicatoren die wel van toepassing zijn, passen allemaal binnen het programma Bedrijfsvoering.

Formatie en bezetting

De formatie voor 2024 is vastgesteld op 590,4 fte op basis van een omzet van € 87,4M. De bezetting op 31-12-2024 was in totaal 552,8 fte. Een tekort van 37,6 fte. Aan het begin van het jaar was de bezetting echter nog maar 478,6 fte en in de maand mei 507,6 fte. Pas later in het jaar heeft er een forse stijging in fte's plaatsgevonden. Zo zijn er in de maand september 25 medewerkers in dienst gekomen. Hoewel er volop is geworven, zijn veel medewerkers dus pas later in het jaar ingestroomd. Omdat de groei voor een groot deel later in het jaar heeft plaatsgevonden, bleven ook de gemaakte uren en omzet achter bij de begroting.

naam indicator	berekening	Realisatie 2024	toelichting
formatie	Fte per 1.000 inwoners	Nvt	Niet te berekenen per inwoner. De formatie bedraagt 590,4 FTE (excl. inhuur) per 31-12-2024
bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Nvt	Niet te berekenen per inwoner. De bezetting bedraagt 552,8 FTE (excl. inhuur) per 31-12-2024
apparaatskosten	Kosten per inwoner	Nvt	Niet te berekenen per inwoner. De apparaatskosten bedragen € 75.648K
apparaatskosten	Niet te berekenen per inwoner	75.648	
externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur extern	23,0%	
personele overhead	% van de totale lasten	18,9%	
materiële overhead	% van de totale lasten	14,4%	

Nieuwe cao provinciale sector

In 2024 is een nieuwe cao afgesloten. Deze cao heeft een looptijd van 1 januari 2024 tot en met 30 juni 2025.

Enkele belangrijke wijzigingen uit de cao in 2024:

- Salarisverhoging: per 1 januari 2024 is het salaris eerst nominaal met € 25 verhoogd en procentueel met 4,25%

- Per 1 september 2024 is het salaris met 2,5% verhoogd
- Verhogingen per 1 januari 2024 werden met terugwerkende kracht doorberekend
- Het Persoonlijk Budget Duurzame Inzetbaarheid (PBDI): Het PBDI van € 5.000 (voor een periode van 5 jaar) werd verhoogd met € 1.000 en is ingekaderd zodat duidelijk is welk percentage aan welk doel van duurzame inzetbaarheid besteed kan worden
- Mogelijkheid tot een versnelde doorgroei in salaris bij bevordering: van 3% naar 6%
- Er komt een RVU-regeling voor medewerkers met 41 ABP-dienstjaren en de laatste 10 jaar werkzaam in de provinciale sector. Maximaal 2 jaar vóór de AOW-datum kan gebruik worden gemaakt van de RVU.

De onderhandelingen voor de cao vanaf 30 juni 2025 zullen gaan starten in 2025.

Boter bij de Vis

54 Medewerkers ontvingen in 2024 de flexibele beloning 'Boter bij de vis'. Daarnaast hebben diverse medewerkers op basis van bijzondere geleverde prestaties een gratificatie ontvangen zoals cadeaus, cadeaubonnen, of geheel of gedeeltelijke vergoeding van opleidingskosten etc. Zowel op individueel- als op teamniveau.

Verzuim

Het organisatie breed verzuim is in 2024 gedaald met 0,25% van 5,64% in 2023 naar 5,39% in 2024. De meldingsfrequentie is van 1,03 in 2023 toegenomen tot 1,06 in 2024. Het aantal personen dat zich 3 of meer keer heeft ziekgemeld is gestegen in 2024. Van 65 personen in 2023 naar 77 personen in 2024.

Hier is aandacht voor middels het voeren van zogenaamde frequent verzuim-gesprekken en training van leidinggevendenden hierin. Er is een daling waarneembaar van het aantal medewerkers dat langdurig ziek is. Het aantal medewerkers hierbij langer dan een jaar ziek is gedaald van 12 in 2023 naar 9 in 2024. Al deze dossiers zijn goed in beeld en de medewerkers krijgen de nodige begeleiding.

Gestuurd wordt op verdere preventie van verzuim. Hiervoor zijn diverse acties ingezet. Aandacht voor en training op de balans werk-privé bij het Tijd- en Plaatsbewust Werken (TPBW) en acties met betrekking tot de duurzame inzetbaarheid en vitaliteit van medewerkers. Ook wordt frequenter overleg met de bedrijfsarts, teammanagers en HR gevoerd, om ook meer preventief interventies te kunnen inzetten. Daarnaast wordt goed samengewerkt tussen de bedrijfsarts en de bedrijfsmaatschappelijk werker.

Rechtmatigheid

De OD NZKG heeft de verbijzonderde interne controle (VIC) uitbesteed. De OD NZKG kan door de uitbesteding van de VIC de onafhankelijke rol beter borgen, de eigen organisatie is hiervoor te klein. Andere reden is dat de OD NZKG m.i.v. 2020 de financiële en personeelsadministratie volledig in eigen beheer heeft genomen. Het belang van het toetsen van de opzet, bestaan en werking van de financiële en personeelsprocessen werd daardoor groter.

In 2024 zijn de volgende processen ge-audit:

- UVO-beheerproces
- Debiteurenproces
- Personeelsproces – instroom/doorstroom/uitstroom
- Inkoop- en crediteurenproces
- WABO-leges
- Aanbestedingen

De keuze voor deze processen is bepaald o.b.v. de financiële materialiteit. De uitkomst van de audits is dat de opzet, bestaan en werking van de processen op orde is. In 2024 zijn er net als in 2023 lijncontroles uitgevoerd. Hieruit zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Voor onze opdrachtgevers worden elk kwartaal legesrapportages opgesteld. Deze rapportages bevatten geen bijzonderheden in 2024.

Rechtmatigheidsverklaring

In 2022 heeft de Tweede Kamer ingestemd met de Wet versterking decentrale rekenkamers. Met deze wet is ook de invoering van de zogenaamde rechtmatigheidsverantwoording (RMV) een feit. Dit betekent dat wij, net als vorig jaar in de jaarrekening 2024, verantwoording afleggen over de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties. Daarmee heeft de interne toetsing een wettelijke status gekregen.

In het controleprotocol van 2024 is de RMV duidelijk verwoord en zijn de verantwoordingsgrenzen voor 2024 vastgesteld. Ook zijn de 3 rechtmatigheidscriteria toegelicht die niet expliciet uit het overzicht van baten en lasten blijken. Het gaat om het begrotings-, voorwaarden- en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze verklaring geven directie en dagelijks bestuur aan in hoeverre deze criteria zijn nageleefd.

Verantwoordingsgrens

De verantwoordingsgrens is een door het Algemeen Bestuur vastgesteld bedrag, waarboven het Dagelijks Bestuur de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens valt binnen de bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van OD NZKG inclusief de dotaties aan de reserves. Het uitgangspunt is om de verantwoordingsgrens gelijk te houden aan de goedkeuringstolerantie voor de accountantscontrole, i.c. 1% van de totale lasten van OD NZKG, inclusief de dotaties aan de reserves en is vastgesteld op € 873,5K.

Rapportagegrens

Het Dagelijks Bestuur is verplicht om onrechtmatigheden toe te lichten in de bedrijfsvoeringsparagraaf indien de geconstateerde onrechtmatigheid de verantwoordingsgrens (1% van de totale lasten) overschrijdt. Dit als toelichting/aanvulling op hetgeen is opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Het Dagelijks Bestuur hecht waarde aan het gesprek over de bevindingen uit de rechtmatigheidscontroles. Daarom beperkt het Dagelijks Bestuur zich niet alleen tot het geven van een toelichting louter bij het overschrijden van de verantwoordingsgrens. Het Dagelijks Bestuur rapporteert derhalve alle bevindingen omtrent de financiële rechtmatigheid boven de rapportagegrens in de paragraaf bedrijfsvoering met een toelichting vanuit haar actieve informatieverstrekking richting Algemeen Bestuur. De rapporteringstolerantie wordt door het Algemeen Bestuur vastgesteld, met inachtneming van bovengenoemde minimumeisen, op 0,3% van de begroting. Deze grens is voor 2024 een bedrag van € 262K.

Bevindingen 2024

OD NZKG heeft de verbijzonderde interne controle (VIC) uitbesteed. De uitbreiding van de controle werkzaamheden in 2023 is voortgezet in 2024. Hieronder volgt een korte samenvatting van de VIC 2024

- **UVO beheerproces:** In de VIC zijn geen bijzonderheden geconstateerd. Wel is het wenselijk dat de UVO's voor start van het kalenderjaar zijn ondertekend.

- **Debiteuren en overige baten:** Met betrekking tot de uitvoering van de VIC op de Overige baten zijn geen bevindingen geconstateerd
- **Crediteuren en Inkoop:** Met betrekking tot de uitvoering van de VIC op inkopen zijn er geen bevindingen geconstateerd die hoger zijn dan de rapportagegrens.
- **Personeel in dienst:** In de VIC is vastgesteld dat de arbeidsovereenkomst niet altijd voor de startdatum van indiensttreding is ondertekend. We zijn mogelijkheden aan het verkennen om op een nieuwe wijze de workflow in ons financieel systeem in te richten waarbij een mutatie (zoals instroom of doorstroom) geen doorgang kan vinden zolang de stukken nog niet zijn ondertekend door teammanager en medewerker

In de VIC is bij 1 medewerker geconstateerd dat de opgave loonheffing te laat is ondertekend. Bij HR is deze constatering onder de aandacht gebracht.

- **Personeel doorstroom:** In de VIC is vastgesteld dat bij functiewijzigingen de addenda niet altijd tijdig zijn ondertekend. Als beheersmaatregel legt de HR helpdesk meer nadruk op behandeltermijnen voordat zij mutatieverzoeken in behandeling neemt. Daarnaast zijn we mogelijkheden aan het verkennen om op een nieuwe wijze de workflow in ons financieel systeem in te richten waarbij een mutatie (zoals instroom of doorstroom) geen doorgang kan vinden zolang de stukken nog niet zijn ondertekend door teammanager en medewerker.
- **Personeel uit dienst:** Bij 1 medewerker komt het dienstverband zoals vermeld in de ontslagbevestiging niet overeen met de ontslagbrief van de medewerker. Met functioneel beheer van ons HR systeem wordt verkend of de datum van ontslag indien automatisch overgenomen kan worden. Hierdoor kunnen er geen fouten worden gemaakt door een HR Helpdesk medewerker in de brief betreffende de uitdienst melding
- **Personeel salarismutaties:** De VIC 2024 is in lijn met 2023 uitgebreid met extra controles op salarismutaties, er zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

Begrotingsrechtmatigheid

Er zijn geen fouten geconstateerd die hoger zijn dan onze rapporteringsgrens.

Afwijkingen;

- Geen

Voorwaardencriterium

In 2024 is het inkoop- en aanbestedingsbeleid wederom getoetst met het opstellen van een spendanalyse. Deze analyse heeft tot doel om vast te stellen of per leverancier de aankopen conform ons inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn verlopen. De spendanalyse is zo een hoeksteen in het drieluik van het aankoopbeleid. Het draagt bij aan de juiste aanbesteding kalender van het volgend jaar. Het geeft niet alleen welke aanbestedingen nog extra nodig zijn, maar ook welke aanbestedingen veranderen in aard (bijvoorbeeld van meervoudig onderhands naar Europees). Zo wordt de aanbesteding niet alleen gevoerd vanuit het contractmanagement waar de einddatum van het contract de volgende aanbesteding bepaalt. Er zijn geen fouten geconstateerd die hoger zijn dan onze rapporteringsgrens.

Afwijkingen;

- Geen

Misbruik- en oneigenlijk gebruik

De OD NZKG heeft niet te maken gehad met misbruik- en oneigenlijk gebruik van onze organisatie door externen.

Conclusie

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grenzen.

3.5 Openbaarheidsparagraaf

Dit is de openbaarheidsparagraaf van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (hierna: OD NZKG). De openbaarheidsparagraaf is sinds 2022 een terugkerende paragraaf in het jaarverslag. We vinden het belangrijk om expliciete aandacht te besteden aan openbaarheid, en zijn daar inmiddels ook toe verplicht. Deze verplichting komt aanvankelijk voort uit het besluit tot actieve openbaarmaking van informatie, de plannen ter verbetering van de informatiehuishouding bij de ministeries en artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo), waarin wordt bepaald dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.

De focus van deze openbaarheidsparagraaf is de beschrijvende en kwalitatieve verantwoording op hoofdlijnen over de activiteiten die zijn uitgevoerd in 2024 op de thema's verbetering van de informatiehuishouding, actieve openbaarmaking en passieve openbaarmaking.

Actieve openbaarmaking

Gedurende 2024 zijn er wederom meer middelen vrij gemaakt voor de implementatie van de Woo. De nieuwe wet vereist van bestuursorganen de actieve openbaarmaking van een aantal bij wet aangewezen categorieën en spreekt van een inspanningsverplichting om naast deze verplichte categorieën te onderzoeken welke aanvullende informatiecategorieën eveneens gepubliceerd zouden kunnen worden. Deze inspanningsverplichting veronderstelt dat de overheid zich bij elk document actief de vraag moet stellen waarom het niet openbaar gemaakt zou moeten worden, 'openbaar, tenzij'. De samenleving heeft immers het recht te weten wat er in de leefomgeving speelt. De OD NZKG staat volledig achter de bedoeling van deze wet en tracht hier door middel van een projectmatige aanpak invulling aan te geven. De implementatie zal evengoed enkele jaren duren, conform de planning vanuit het Rijk. Het artikel over de actieve openbaarmaking is nog niet volledig in werking getreden, de OD NZKG is echter wel al begonnen met de implementatie ervan. Er is ten eerste onderzocht welke categorieën de OD NZKG wettelijk gezien dient te openbaren en er is gekeken naar de eerder benoemde aanvullende categorieën waarvan we informatie willen gaan publiceren. Hiervoor is inmiddels een plan van aanpak opgesteld, met daarin onder andere aandacht voor de cultuurverandering binnen de organisatie waar de wet om vraagt en een projectplanning. In de komende jaren zal dit plan ten uitvoer worden gebracht. In 2024 zijn de eerste wettelijk verplichte categorieën bekend gemaakt en ook verplicht gesteld, de OD NZKG voldoet dan ook aan deze wettelijke vereisten. Tevens heeft de OD NZKG actief deelgenomen aan de landelijke werkgroep inzake de openbaarmaking van handhavingsbeschikkingen. Deze werkgroep zal in 2025 voortgezet worden en momenteel verkent de OD NZKG intern de verdere mogelijkheden om tot maximale openbaarmaking over te gaan. Het e-data loket zal verbeterd worden, overzichtelijker en completer zodat documenten voor eenieder goed te vinden zijn.

Passieve openbaarmaking

Sinds een aantal jaren is het aantal Woo-verzoeken – waaronder ook de zeer omvangrijke verzoeken – flink toegenomen. De begroting is daarom de afgelopen jaren fors omhoog bijgesteld (van 1.755 uur in 2022 tot 10.821 uur in 2024) en valt de Woo sinds 2023 onder Programmaoverstijgend. In de begroting van 2024 was rekening gehouden met 10.821 uur voor de Woo. Er is in totaal 8.928 uur geschreven.

Dit verschil is met name toe te rekenen aan het niet tijdig kunnen invullen van openstaande vacatures. Het Woo-proces is arbeidsintensief, omdat er ook zogenoemd 'handwerk' bij komt kijken, zoals het beoordelen van documenten op de zogenaamde uitzonderingsgronden in de Woo en de grote hoeveelheid documenten die op verzoek openbaar worden gemaakt.

Daarnaast vergt dit proces soft skills van de medewerkers. De juristen dienen onze medewerkers namelijk voortdurend op de hoogte te houden over de ontwikkelingen met betrekking tot de Woo, maar ook verzoekers stellen het steeds vaker op prijs om gedurende het verzoek vaak op de hoogte te worden gesteld. Op deze manier weten wij in sommige dossiers bezwaar en/of beroep te voorkomen.

Ook in 2024 zijn de processen inzake de passieve openbaarmaking verder verbeterd. Verschillende aspecten binnen het Woo-proces zijn geautomatiseerd en geactualiseerd, waardoor dit minder inspanning vergt van de medewerkers (het 'handwerk' neemt af). Dit zal uiteindelijk een positief effect hebben op de termijnafhandeling van de dossiers. Met het vergroten van de actieve openbaarmaking hopen we bovendien op den duur een afname te creëren in het aantal Woo-verzoeken. Het is belangrijk hierbij te vermelden dat er enkele jaren overheen kunnen gaan voordat dit effect zichtbaar wordt.

Verbetering van de informatiehuishouding

Om de processen goed te laten verlopen is het belangrijk om overheidsinformatie correct op te slaan. Als we onze informatie op orde hebben, kunnen we als OD NZKG beter samenwerken, open, transparant en betrouwbaar zijn. Op deze manier kunnen wij ook op de juiste wijze, en in lijn met onze kernwaarden, verantwoording afleggen.

Allereerst dienen de systemen op orde te zijn en zo ingericht te worden, dat de informatie duurzaam toegankelijk is en blijft. Het huidige zaakstelsel fungeert tevens als archiefsysteem en hierin is momenteel alle informatie te vinden. Ook dit systeem is continu aan controle en verbeteringen onderhevig, waarbij allerlei methoden worden toegepast om informatie vindbaar te maken, maar ook om het in de eerste plaats op correcte wijze op te slaan. Zo wordt continu gemonitord welke aanpassingen mogelijk zijn, als er binnen de systemen aanpassingen nodig zijn. Vanaf 2022 zijn we volop bezig met het optimaliseren van ICT-processen rond de afhandeling van de Woo-verzoeken. In 2025 zal worden overgegaan op een nieuw zaakstelsel en dit heeft tot gevolg gehad dat er veel tijd is besteed aan deze processen om ervoor te zorgen dat het nieuwe zaakstelsel ons Woo-proces op efficiënte wijze zal blijven ondersteunen.

4 Financiële jaarrekening

4.1 Overzicht baten en lasten

Het financiële resultaat van de OD NZKG over 2024 is € 4,5M positief. Bij de halfjaarrapportage was al een positief saldo voorzien van € 2,6M. Het jaarrekeningresultaat is € 1,8M positiever dan begroot. Het saldo bestaat ten opzichte van de begroting uit lagere baten ad € 4,4M en lagere lasten ad € 6,1M.

Overzicht baten en lasten per programma

totaal (bedragen x € 1.000)	gewijzigde begroting	realisatie	verschil begroting- realisatie
lasten	84.258	78.133	-6.125
baten	-86.906	-82.619	4.287
saldo	-2.648	-4.486	-1.839

Op hoofdlijnen betreft het onderstaande afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Het totaal van de baten is € 4,3M lager dan begroot door:

- € 4,2M lagere UVO-baten, bij alle primair proces programma's zijn de baten lager dan begroot.
- € 654K hogere baten voor projecten en offertes
- € 594K lagere subsidie-inkomsten
- € 148K lagere overige baten

Het totaal van de lasten is € 6,1M lager dan begroot door:

- € 3,1M lagere apparaatslasten primair proces bij de programma's Bouw, Bodem, Milieu en Randvoorwaardelijk.
- € 3,2M lagere lasten bij het programma Bedrijfsvoering: minder instroom door krapte arbeidsmarkt, lagere implementatiekosten nieuw VTH-systeem, lagere kosten voor groot onderhoud, lagere dotatie aan de voorziening gekocht verlof en lagere kosten voor PBDI.
- Mutatie op reserve van € 57K

Begroten, afrekenen en valideren onder de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging

Sinds 1 januari 2017 werkt de OD NZKG met prestatiegerichte financiering (PGF). Via de PGF-begrotingsmethodiek betaalt elke opdrachtgever voor zijn eigen producten. Hierbij maken we onderscheid in outputproducten, regieproducten en een randvoorwaardelijk pakket. Outputproducten worden begroot en afgerekend tegen een vaste prijs per product. Regieproducten worden begroot op een aantal uren per product en afgerekend tegen het werkelijk aantal ingezette uren. Aan outputproducten liggen kengetallen en ervaringscijfers ten grondslag.

Als gevolg van werken onder de omgevingswet bevat de PDC-outputproducten zonder in de praktijk getoetste kengetallen. Bestuurlijk is daarom in 2023 besloten om voor een periode van minimaal 2 jaren een aangepaste begrotings- en afrekening systematiek te hanteren. Dit betreft:

Voor de afrekening komen we tot een werkwijze die invulling geeft aan het bestuurlijke uitgangspunt van financiële rust.

A. **Regieproducten:** werkelijke uren afrekenen conform huidige systematiek.

B. **Randvoorwaardelijk pakket:** naar rato conform huidige systematiek.

C. **Outputproducten:**

1. **Bodem:** *fixed price* conform begroting voor het hele programma Bodem vanwege de verschuiving in taken en de verandering in pakket en dubbele registratie. Afwijkingen van maximaal +5% en -5% van de begroting worden niet afgerekend, maar toegevoegd of onttrokken aan het weerstandsvermogen van de OD NZKG.
2. **Bouw:** *fixed price* conform begroting voor het hele programma Bouw vanwege invoering Wkb en daarmee verandering in pakket en dubbele registratie. Afwijkingen van maximaal +5% en -5% van de begroting worden niet afgerekend, maar toegevoegd of onttrokken aan het weerstandsvermogen van de OD NZKG.
3. **Milieu:** *fixed price* conform begroting voor het hele programma Milieu vanwege het nog onvolledige inzicht in de mba's. Afwijkingen van maximaal +5% en -5% van de begroting worden niet afgerekend, maar toegevoegd of onttrokken aan het weerstandsvermogen van de OD NZKG.

Het financieel risico voor de outputproducten ligt in eerste instantie bij de OD NZKG, maar er vindt een verrekening plaats als de daadwerkelijke inzet meer of minder is dan 5% afwijking van de begroting. Zo wordt dit risico gezamenlijk gedragen. De OD NZKG draagt de 5% afwijking en de opdrachtgever het meerdere boven de 5% afwijking. Indien blijkt dat (eventuele) extra uitgaven kunnen worden opgevangen binnen de eigen begroting van de OD NZKG, zal worden afgezien van de 5% regeling.

Het effect van deze bestuurlijk afspraak zien we voor het eerst terug in deze jaarrekening. Voor elke individuele opdrachtgever is voor de outputproducten op werkveld niveau berekend of de inzet in uren meer/ minder is geweest dan 5% afwijking t.o.v. de vastgestelde begroting (6-maands rapportage) c.q. de *fixed price* afspraak.

Als gevolg van deze bestuurlijke afspraak zijn de totale baten OD NZKG in 2024 voor de outputproducten € 965K lager. Voornamelijk veroorzaakt doordat de extra uren die zijn gerealiseerd niet in rekening zijn gebracht bij de opdrachtgevers omdat dit kon worden opgevangen binnen de eigen begroting.

Overzicht baten en lasten per programma

resultaten per programma (bedragen x € 1.000)	gewijz. begroting 2024 lasten	gewijz. begroting 2024 baten	gewijz. begroting 2024 saldo	realisatie 2024 lasten	realisatie 2024 baten	realisatie 2024 saldo
Bouw	10.651	-17.939	-7.288	9.911	-17.296	-7.385
Bodem	4.719	-7.279	-2.560	4.319	-6.638	-2.319
Milieu/BRZO	29.178	-48.036	-18.858	27.259	-46.130	-18.871
Randvoorwaardelijk	11.099	-11.826	-727	11.057	-10.760	298
Bedrijfsvoering	28.191	-1.580	26.611	25.030	-1.471	23.558
– kosten overhead	28.191	-	28.191	25.030	-	25.030
– onvoorzien	-	-	-	-	-	-
– vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
saldo voor mutaties reserves	83.838	-86.661	-2.823	77.577	-82.295	-4.719
mutaties reserves	420	-245	175	556	-324	232
toevoegingen	420		420	556		556
onttrekkingen	-	-245	-245	-	-324	-324
saldo na mutaties reserves	84.258	-86.906	-2.648	78.133	-82.619	-4.486

(-/- = voordeel, + = nadeel)

4.2 Dekkingsmiddelen

De OD NZKG realiseert het grootste deel van de dekkingsmiddelen via uitvoeringsovereenkomsten (UVO's) met de opdrachtgevers. Er zijn UVO's afgesloten met elf opdrachtgevers waaronder de Founding Fathers (gemeente Amsterdam, gemeente Zaanstad, gemeente Haarlemmermeer en de provincie Noord-Holland), de AM-gemeenten (Amstelland-Meerlanden) en de contractpartners provincie Flevoland en Utrecht. De overige dekkingsmiddelen bestaan uit opbrengsten voor offertes, subsidies, extern detacheren van personeel en onttrekkingen uit reserves. In bijlage 2 zijn de dekkingsmiddelen verder gespecificeerd.

(bedragen x € 1.000)	UVO 2024	gewijz. begroting OD NZKG 2024	realisatie 2024	afwijking 2024
uitvoeringsovereenkomst	80.171	80.487	76.287	-4.200
totaal dekkingsmiddelen via UVO's	80.171	80.487	76.287	-4.200
overige baten		5.784	5.738	-46
onttrekking reserves		245	324	79
vrijval voorziening		390	270	-120
totaal dekkingsmiddelen	80.171	86.906	82.619	-4.287

4.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Deze voorschriften zijn verder uitgewerkt in de financiële verordening van de OD NZKG.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

In het controleprotocol dat door het Algemeen Bestuur op 20-09-2024 is vastgesteld wordt het normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs en worden lineair afgeschreven in vijf jaar.

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en worden lineair afgeschreven.

- 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen
- 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen en kantoormeubilair
- 3 tot 5 jaar: software, automatiseringsapparatuur, telefooninstallaties
- 1 tot 10 jaar: verbouwingen, termijn afhankelijk van looptijd huurcontract, inclusief optietermijn verlenging

Afschrijving start op jaarbasis in het jaar nadat de investering gereed is gekomen of is verworven. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 25K per stuk hoeven niet te worden geactiveerd. Deze activa worden in het jaar van aanschaf ten laste van de exploitatie gebracht.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Aangezien de debiteuren alleen publieke en geen private partijen zijn, is de kans op oninbaarheid klein. Er is dan ook geen voorziening dubieuze debiteuren gevormd. De uitzettingen omvat ook het rekeningcourantsaldo in de schatkist bij het ministerie van Financiën.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa

Dit zijn de transitoria tegen nominale waarde waarmee lasten en baten in het juiste jaar worden verantwoord.

Passiva

Vaste passiva

Algemene reserve

De algemene reserve wordt gebruikt voor de vorming van een weerstandsvermogen om risico's op te kunnen vangen.

Bestemmingsreserve

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan het Algemeen Bestuur een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerde rekeningresultaat is het resultaat in het boekjaar. Dit wordt ter bestemming voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorzienbare verlies.

Vaste schulden

Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, vermindert met gedane aflossingen. Deze schulden hebben een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden

De netto-vlottende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en hebben een looptijd van minder dan 1 jaar.

Overlopende passiva

Dit zijn de transitoria tegen nominale waarde waarmee lasten en baten in het juiste jaar worden verantwoord.

4.4 Toelichting baten en lasten

In deze paragraaf staat een toelichting op de afwijkingen tussen de begroting en realisatie in 2024 voor zowel de baten als de lasten. Afwijkingen zijn in ieder geval per programma toegelicht. De richtlijn voor toelichtingen op afwijkingen is gesteld op € 100K.

Baten	€ 4,3M nadeel
--------------	----------------------

De baten zijn ten opzichte van de begroting op verschillende onderdelen € 4,3M lager uitgevallen.

Bouw (€ 643K nadeel)

De baten op het programma Bouw blijven € 643K achter ten opzichte van de begroting. We zien dat de arbeidsmarktproblematiek met name bij Constructieve Veiligheid en Toezicht ervoor zorgt dat niet alle baten gerealiseerd konden worden.

Bodem (€ 641K nadeel)

De baten voor het programma Bodem zijn € 641K lager dan begroot. De werkdruk was in de eerste helft van 2024 hoog, waardoor de baten in deze periode te veel omhoog zijn bijgesteld.

Milieu en Brzo (€ 1,9M nadeel)

De lagere baten komen voort uit een optelsom van verscheidene categorieën, zoals de uitvoeringsovereenkomsten, maar ook subsidies. Kijkende naar de uitvoeringsovereenkomsten (UVO's) is het resultaat € 1,6M negatief en deze lagere

baten zijn met name toe te schrijven aan lagere inzet dan begroot op een aantal onderwerpen, deels vanwege het niet of niet tijdig vervullen van vacatures wat weer gerelateerd is aan de arbeidsmarktproblematiek en deels vanwege externe factoren (e.g. Groen Staal, vraag-gestuurd werk). Dit vertaalt zich ook door naar een onderbesteding op het materieel budget. Bij de categorie Subsidies is er een onderschrijding van € 594K t.o.v. de aangepaste begroting, welke toe te schrijven is aan een lagere realisatie op de Specifieke Uitkeringen (SPUK's, i.e. Groen Staal en IBP). Dit nadeel wordt enigszins opgevangen door een voordeel op offertes en externe detacheringen, waar € 300K meer baten zijn gerealiseerd dan begroot.

Randvoorwaardelijk (€ 1,1M nadeel)

De opbrengsten van het programma Randvoorwaardelijk laten een nadeel zien wat voornamelijk wordt veroorzaakt door minder uren voor het product Omgevingswet extra werkzaamheden (€ 855K). Ook het aantal uren op WOO-verzoeken bleef achter, mede als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt (€ 220K). Tevens zijn er minder uren gemaakt op verweer in bezwaar en beroep (€ 113K). In de eerste maanden van het jaar zijn er veel zaken geweest waardoor de halfjaarsrapportage naar boven is bijgesteld. De verwachting was dat het aantal bezwaar en beroepszaken nog verder zouden toenemen als gevolg van de invoering van de Omgevingswet, maar dit is niet gebeurd.

Bedrijfsvoering (€ 109K nadeel)

Er ontstaat een nadeel als gevolg van een lagere vrijval van de voorziening personeel dan begroot (€ 120K), mede door het ontstaan van nieuwe verplichtingen. Tevens wordt de vergoeding voor de contractbreuk met de ICT-leverancier gespreid over 2 jaar omdat ook volgend jaar nog compensatie nodig is (€ 140K). Naast deze nadelen is er ook een voordeel uit hogere rentebaten (€ 173K).

Lasten	€ 6,2M voordeel
---------------	------------------------

Ten opzichte van de begroting zijn de lasten € 6,3M lager uitgevallen.

Bouw (€ 739K voordeel)

Vanwege de inzet op de Omgevingswet en de hoge werkvoorraad zien we een hoge productiviteit binnen het werkveld Bouw. Aan de lastenkant ontstaat hierdoor een voordeel van € 739K.

Bodem (€ 400K voordeel)

De lasten voor Bodem zijn € 400K lager dan begroot. Bij de lasten is vooral aan de toezichtkant in 2024 nog sprake van een tijdelijke onderbezetting door de tijdspan tussen uitstroom en instroom van personeel.

Milieu en BRZO (€ 1,9M voordeel)

Capaciteitlasten (loon en inhuur) zorgen voor € 1,3M minder lasten dan begroot. Dit is voornamelijk gerelateerd aan niet ingevulde vacatures vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. Bij de materiële lasten is er € 605K minder aan lasten dan begroot. Dit is voornamelijk gerelateerd aan externe factoren (e.g. Groen Staal, MER-aanvragen) en een verdere algemene onderbesteding.

Randvoorwaardelijk (€ 42K voordeel)

Het programma Randvoorwaardelijk heeft een voordeel van € 42K ten opzichte van de begroting. De lagere lasten zijn met name het gevolg van het niet (tijdig) kunnen invullen van vacatures door krapte op de arbeidsmarkt (€ 42K).

Bedrijfsvoering (€ 3,2M voordeel)

Het programma Bedrijfsvoering komt uit op een positief resultaat van € 3,2M. Dit heeft verscheidene oorzaken. Zo zijn er door krapte op de arbeidsmarkt medewerkers later ingestroomd dan verwacht wat heeft geleid tot lagere loonkosten ad € 600K. Uitstel implementatie van het nieuwe VTH-systeem ad € 525K. Tevens was voor 2024 een post onvoorzien opgenomen ad € 500K voor o.a. kosten voor groot onderhoud en aanloopkosten voor de verbouwing van het pand om deze aan te passen aan het nieuwe werken. Door een vertraging zijn deze kosten niet gemaakt in 2024. In 2024 is veel meer verlof gekocht dat voorheen (€ 1,0M), maar is er ook veel meer opgenomen waardoor de toevoeging aan de voorziening veel minder hoog hoefde te zijn. Dit levert een voordeel op van € 394K. Mede als gevolg van de invoering van de Omgevingswet, zijn er minder uren voor PBDI opgenomen dan was begroot (€ 556K). Door dalende energielasten in 2024 ten opzichte van 2023 bleek het voorschotbedrag van de gemeente Zaanstad te hoog en is deze in de loop van het jaar naar beneden bijgesteld. Dit leidde tot een voordeel van € 225K.

4.5 Incidentele baten en lasten

incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)	
baten	
onttrekking algemene reserve	0
onttrekking WW & Re-integratie	0
onttrekking wetgevingskalender	0
onttrekking reserve Omgevingswet	168
onttrekking persoonlijk ontwikkelbudget PBDI	155
vrijval voorziening personeel	389
saldo van de rekening 2022	3.652
totaal baten	4.364
lasten	
toevoeging weerstandsvermogen	1.858
toevoeging WW & Re-integratie	0
toevoeging Omgevingswet	500
toevoeging voorziening personeel	23
toevoeging voorziening gekocht verlof	518
toevoeging reserve PBDI	556
saldo van de rekening 2022	0
totaal lasten	3.455

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Er zijn geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

4.6 Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Op grond van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) moeten we in het financieel verslaggevingsdocument verschillende gegevens van topfunctionarissen en niet-topfunctionarissen publiceren. Dit geldt ook voor (eventueel onbezoldigde) bestuursleden.

Topfunctionarissen

In 2024 is er een functionaris die valt onder de WNT. De vastgestelde norm 2024 bij een volledige dienstbetrekking is € 233K. De norm 2023 was € 223K. Dit betreft de functie van algemeen directeur, die van 1-1 t/m 31-12 is vervuld door mw. L. de Maat. De maximale norm is berekend voor de periode van de werkzaamheden

Inkomens topfunctionarissen 2024

naam	mw. L. de Maat
functie	algemeen directeur
duur dienstverband in 2024	1 januari– 31 december
omvang dienstverband (fte)	1
gewezen topfunctionaris	nee
dienstbetrekking	ja
bezoldiging	
beloning	€ 171.831
belastbare onkostenvergoeding	€ –
beloning betaalbaar op termijn (aanspraken)	€ 23.291
totale bezoldiging	€ 195.122
individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 233.000

Inkomens topfunctionarissen 2023

naam	mw. L. de Maat
functie	algemeen directeur
duur dienstverband in 2023	1 januari– 31 december
omvang dienstverband (fte)	1
gewezen topfunctionaris	nee
dienstbetrekking	ja
bezoldiging	
beloning	€ 164.501
belastbare onkostenvergoeding	€ –
beloning betaalbaar op termijn (aanspraken)	€ 22.445
totale bezoldiging	€ 186.946
individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 223.000

Niet-topfunctionarissen

De OD NZKG had in 2024 geen niet-topfunctionarissen in dienst van wie de bezoldiging het maximum heeft overschreden.

Bestuursleden

De leden van het Algemeen Bestuur van de OD NZKG zijn onbezoldigd. Uit hoofde van hun functie als bestuurder bij deelnemende gemeenten/provincie zijn zij lid van het AB.

Per 31-12-2024

naam	functie
Tjapko Poppens	burgemeester gemeente Amstelveen (voorzitter)
Jelle Beemsterboer	gedeputeerde provincie Noord-Holland
Jeroen Olthof	gedeputeerde provincie Noord-Holland
Alexander Scholtes	wethouder gemeente Amsterdam
Zita Pels	wethouder gemeente Amsterdam
Charlotte van der Meij	wethouder gemeente Haarlemmermeer
Marianne Schuurmans-Wijdeven	burgemeester gemeente Haarlemmermeer
Stephanie Onclin	wethouder gemeente Zaanstad
Joke Geldhof	burgemeester gemeente Ouder-Amstel
Hans Prins	wethouder gemeente Diemen (vervanger E. Boog)
Willem Kikkert	wethouder gemeente Aalsmeer
Ferry Hoekstra	wethouder gemeente Uithoorn
Loes de Maat	directeur Omgevingsdienst NZKG (secretaris)

Directie

In 2024 hebben er geen wisselingen plaats gehad binnen het directieteam. Wel is Jacob Jan Feenstra tijdelijk aangesteld als vervanger van Colinda Geertsma omdat zij haar functie van directeur een deel van het jaar niet heeft kunnen uitoefenen.

4.7 Balans

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

ACTIVA (bedragen x € 1.000)	31 december 2024	31 december 2023
vaste activa		
kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0	0
totaal immateriële activa	0	0
investeringen met een economisch nut	582	1.012
totaal materiële activa	582	1.012
totaal vaste activa	582	1.012
vlottende activa		
omzetbelasting	0	0
totaal vorderingen op openbare lichamen	0	0
totaal uitzettingen in 's Rijks schatkist	36.856	12.080
debiteuren	11.331	23.707
totaal overige vorderingen	11.331	23.707
totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	48.188	35.788
ABN-Amro	184	313
totaal liquide middelen	184	313
voortuitbetaalde bedragen	428	321
nog te ontvangen bedragen	316	1.164
totaal overlopende activa	745	1.485
totaal vlottende activa	49.116	37.585
totaal activa	49.698	38.597
PASSIVA (bedragen x € 1.000)	31 december 2024	31 december 2023
vaste passiva		
algemene reserve	-3.082	-1.224
bestemmingsreserves	-1.788	-1.056
saldo van rekening	-4.486	-3.652
totaal eigen vermogen	-9.357	-5.932
voorziening personeel	-286	-652
voorziening gekocht verlof	-2.748	-2.230
totaal voorzieningen	-3.034	-2.882
langlopende lening	0	0
totaal vaste schulden	0	0
totaal vaste passiva	-12.391	-8.814
vlottende passiva		
crediteuren	35	-229
af te dragen loonheffing en premies ABP	-3.930	-610
omzetbelasting	-2.839	-2.926
totaal netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	-6.734	-3.765
nog te betalen bedragen	-8.264	-4.081
voortuontvangen bedragen	-22.308	-21.937
totaal overlopende passiva	-30.572	-26.018
totaal vlottende passiva	-37.306	-29.783
totaal passiva	-49.698	-38.597

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

leverancier	omschrijving	looptijd	(bedragen x € 1.000) jaarlijkse lasten
Gemeente Zaanstad	facilitaire diensten	t/m 31-12-2025	700
Gemeente Zaanstad	huur pand / parkeerplaatsen	t/m 31-08-2033	1.290
Ayvens voorheen Leaseplan	lease auto's	t/m 31-12-2025	250
NS GO	reiskosten openbaar vervoer woon-werkveer	t/m 31-12-2025	500
Duvak automatisering BV	ICT support en beheer	t/m 29-11-2024	522
Mozard	zaaksysteem	t/m 31-12-2025	163
Afas	fin. en HR systeem	t/m 31-12-2025	152
GGD	meetnetten NZKG	t/m 31-12-2025	440
Acture verzekering	verzekering ERD WGA	t/m 31-12-2025	238
Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland	service niveau overeenkomst fysieke brandveiligheid	t/m 31-12-2024	150
SoftwareOne	licenties Microsoft	t/m 31-03-2025	337
SoftwareOne	TM7 voor het anonimiseren/ metadateren	t/m 30-06-2025	104
SoftwareOne	licenties digitale checklisten	t/m 31-12-2024	107

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa	€ 0K
--------------------------	------

In 2020 is de investering van het eigen zaaksysteem volledig afgeschreven. In 2022 is gestart met de aanbesteding ter verlenging of vervanging van het zaaksysteem. Inmiddels is de aanbesteding afgerond en is de implementatie gestart. In maart 2025 zal het nieuwe zaaksysteem in gebruik worden genomen. Het nieuwe zaaksysteem wordt conform BBV niet geactiveerd.

Verloopoverzicht immateriële vaste activa

omschrijving (bedragen x € 1.000)	boek- waarde 31-12- 2023	investe- ringen/ desinves- teringen 2024	afschrij- vingen 2024	rente- kosten 2024	afwaar- deringen 2024	boek- waarde 31-12- 2024
ontwikkelingskosten software	–	–	–	–	–	–
	–	–	–	–	–	–

Materiële vaste activa	€ 582K
------------------------	--------

In 2024 hebben geen investeringen plaatsgevonden in de materiële vaste activa.

Verloopoverzicht materiële vaste activa

omschrijving (bedragen x € 1.000)	boek- waarde 31-12- 2023	investe- ringen/ desinves- tering 2024	afschrij- vingen 2024	rente- kosten 2024	afwaar- deringen 2024	boek- waarde 31-12- 2024
gevelaanpassing (tochtsluis)	43	-	11			32
bedrijfsgebouwen	43	-	11	-	-	32
installaties (o.a. oplaadpalen)	13	-	6			6
machines, apparaten en installaties	13	-	6	-	-	6
inventaris/meubilair	0	-	-	-		0
kantoorautomatisering (telefoons/tablets)	199	-	120			80
aanschaf sensor camera	27	-	27			0
aanschaf laptops 2021	156	-	156			-
wifi netwerk Ebbecloud	92	-	23			69
beeldschermen docking stations	60	-	12			48
aanschaf drone	9	-	9			-
werkpleksensoren	12	-	2			9
aanpassing plaza en meubilair	178	-	28			150
aanpassing revitalisering huisvesting	223	-	36			187
overige materiële vaste activa	956	-	413	-	-	544
	1.012	-	430	-	-	582

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	€ 48,2M
---	---------

Vorderingen op openbare lichamen	€ 0K
----------------------------------	------

Uitzettingen in 's Rijks schatkist	€ 36,9M
------------------------------------	---------

De OD NZKG is verplicht de overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist bij het Ministerie van Financiën, genaamd het schatkistbankieren. Per 31 december 2024 bedraagt het uitstaand bedrag € 36,9M. Dit saldo is vooral een tegenhanger van de Crediteuren € 3,3M, Omzetbelasting € 2,8M, Af te dragen ABP-premie € 657K, Nog te betalen bedragen € 8,3M en Vooruitontvangen bedragen € 22,3M.

Debiteuren	€ 11,3M
------------	---------

Het saldo van de vorderingen per 31-12-2024 bedraagt € 11,3M.

De debiteuren groter dan € 100K zijn:

Gemeente Amsterdam Nog te ontvangen uit afrekening 2023:	€ 563K
Provincie Noord-Holland Voorschot UVO 1e kwartaal 2025:	€ 9,9M
Rijkswaterstaat detachering:	€ 123K
Tata Steel LOD:	€ 498K

Op 31 januari 2025 is reeds € 10,7M van deze vorderingen ontvangen.

Liquide middelen	€ 184K
------------------	--------

ABN-Amro bank	€ 184K
---------------	--------

Het saldo op de ABN-AMRO rekening per 31 december 2024 is € 184K. De ABN-AMRO rekening wordt alleen gebruikt als betaalrekening. Met ingang van 1 januari 2016 mag het saldo van deze rekening niet hoger zijn 0,75 % van de totale begroting (in 2024 een bedrag van € 623K) gemiddeld per kwartaal. Hiervoor vindt 'Saldo regulering' plaats via de schatkist rekeningcourant bij het ministerie van Financiën. Het saldo is per 31-12 € 184k omdat kleine ontvangsten zijn gedaan in de laatste week van 2024 terwijl de laatste saldoregulering op 20 december, de laatste dag van betaling, is gedaan. Op kwartaalbasis zit OD NZKG in 2024 ruim onder het gemiddelde bedrag van € 623K omdat Saldo Regulering regelmatig is toegepast.

Overlopende activa	€ 745K
--------------------	--------

Vooruitbetaalde bedragen	€ 428K
--------------------------	--------

De facturen die vooruitbetaald zijn hebben betrekking op ICT-kosten. Veel contracten voor licenties zijn afgesloten met gebroken jaren en lopen vaak van juli tot en met juni, waarbij de kosten vooruit worden betaald en dus voor de helft de factuur voor 2025 al is voldaan, de kosten die betrekking hebben op 2025 zijn als vooruitbetaalde bedragen opgenomen.

Nog te ontvangen bedragen	€ 316K
---------------------------	--------

Op nog te ontvangen zijn de nog in rekening te brengen uren van de offertes (€ 630K) en de projecten (€ 117K) voor het 4e kwartaal opgenomen, deze zijn in januari 2025 in rekening gebracht. Aan Omgevingsdienst.nl moeten nog bedragen (totaal € 172K) voor de subsidies Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid MVO in rekening worden gebracht. Aan DCMR moet nog een bedrag van € 12K in rekening worden gebracht voor MeerJarenAfspraak (MJA). Kleine posten voor een saldo van € 9K behoeven verder geen toelichting.

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen	€ 4,9M
----------------	--------

Tabel: verloopoverzicht eigen vermogen

reserves (bedragen x € 1.000)	stand per 31-12-2023	toevoegin- gen 2024	onttrekkingen 2024	stand per 31-12-2024
algemene reserve	1.224	1.858	-	3.082
bestemmingsreserve WW & reïntegratie	115	-	-	115
bestemmingsreserve Omgevingswet	670	500	168	1.002
bestemmingsreserve PBDI	271	556	155	672
gerealiseerde resultaat 2023	-	-	-	-
totaal reserves	2.280	2.914	324	4.871

Algemene reserve	€ 3,1M
------------------	--------

In 2023 was sprake van een positief rekening resultaat van € 3,7M. Met de bestemming van dit resultaat heeft het AB besloten om € 1,9M ten gunste van de algemene reserve te brengen. Een bedrag van € 500K is toegevoegd aan de reserve Omgevingswet. En een bedrag van € 1,3M is terugbetaald aan de opdrachtgevers. Per 31 december 2024 is de reserve € 3,1M. In 2024 is er een positief resultaat van € 4,5M. Dit bedrag zal worden terugbetaald aan onze opdrachtgevers.

WW & Re-integratie	€ 115K
--------------------	--------

Deze reserve is bedoeld voor re-integratie inspanningen bij langdurige ziekte. In 2024 is er geen mutatie geweest voor deze reserve.

Omgevingswet	€ 1,0M
--------------	--------

De reserve is ingesteld om de extra kosten die voortvloeien uit de invoering van de Omgevingswet te kunnen dekken. In 2024 is een bedrag van € 500K toegevoegd aan de reserve om het project Omzetting Milieubelastende Activiteiten (MBA's) te kunnen bekostigen, dit project is bijna afgerond. In 2024 is een bedrag van € 168K aan kosten gemaakt.

Voorgesteld wordt om de resterende middelen aan een ander onderwerp gerelateerd aan de Omgevingswet in te zetten. Bij het afbakenen van het project van inrichting naar mba is het daadwerkelijk aanpassen van de vergunningen en/of vergunningvoorschriften niet opgenomen. Het aanpassen/ actualiseren van de vergunningen (milieu) is een direct gevolg van de Omgevingswet en de nieuwe mba indeling. De Omgevingswet is dan in de vergunningen geïmplementeerd.

Het betreft hier géén werkzaamheden als gevolg van achterstanden. Gelijktijdig met de jaarrekening 2024 wordt een separaat voorstel aangeboden om de reserve in te zetten voor deze werkzaamheden.

Persoonlijk Budget Duurzame Inzetbaarheid PBDI	€ 672K
--	--------

Medewerkers hadden recht op een persoonlijk opleidingsbudget dat binnen 5 jaar ingezet kan worden van € 5.000 (2018 tot en met 2022). Vanaf 1 januari 2023 is opnieuw een budget voor 5 jaar van € 6.000 toegekend onder de naam PBDI. Dit budget kan worden ingezet voor opleidingen en voor medewerkers van 60 jaar en ouder bestaat de mogelijkheid om dit budget volledig om te zetten in verlofdagen ten behoeve van vitaliteit. In 2024 is er een bedrag van € 155K onttrokken ten behoeve van Gekocht verlof vitaliteit 2024. Dit bedrag is ten gunste gebracht van de voorziening gekocht verlof. Het restant budget voor PBDI voor een bedrag van € 556K is toegevoegd aan de reserve PBDI om de PBDI aanvragen voor de komende 4 jaar op te vangen.

Gerealiseerde resultaat	€ 4,5M
-------------------------	--------

Het gerealiseerde saldo van baten en lasten over 2024 betreft een resultaat van € 4,5M positief.

Voorzieningen	€ 3,0M
---------------	--------

Verloopoverzicht voorzieningen (af rondingsverschil 1k t.o.v. de balans)

voorzieningen (bedragen x € 1.000)	stand per 31-12-2023	toevoegingen 2024	onttrekkingen/ vrijval 2024	stand per 31-12-2024
voorziening personeel	652	-	366	286
voorziening restant verlof	2.230	518	-	2.748
totaal voorzieningen	2.882	518	366	3.034

Voorziening Personeel	€ 286K
-----------------------	--------

De OD NZKG is eigen risicodragers voor WW- en ZW kosten. In 2024 zijn meerdere personen aan ander werk gekomen waarvoor wij in de voorziening bedragen hadden gereserveerd, dit heeft geresulteerd in een vrijval van € 270K. Daarnaast is in 2024 voor € 96K aanspraak gemaakt door meerdere personen ten laste van deze voorziening.

Voorziening Restant verlof	€ 2,7M
----------------------------	--------

Deze voorziening is getroffen om capaciteitskosten te compenseren wanneer medewerkers gespaard verlof voor een langere periode in één keer opnemen. Dit heeft te maken met wijzigingen in de cao per 1 januari 2018. Daarin is besloten dat de huidige maximale spaarperiode van vijf jaar vervalt voor (aangekocht) bovenwettelijk verlof en daarmee ongelimiteerd is. In 2024 is het aankopen van

verlof toegenomen daarmee is het saldo verlof in 2024 gegroeid. Om toekomstige kosten van langdurig verlof en vervroegd pensioen op te vangen is daarom een toevoeging gedaan van € 518K, dit is te verdelen in € 363K gekocht verlof en de aankoop van verlof ten laste van het PBDI door 60 plus medewerkers ad € 155K.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	€ 6,7M
--	---------------

Crediteuren	€ -35K
--------------------	---------------

Het saldo van crediteuren bestaat uit 4 kleine facturen (< € 1K) die in de laatste week van december zijn ontvangen. Tevens is een credit nota van € 38K ontvangen die nog niet kon worden verrekend. Deze facturen zijn binnen de termijn van 30 dagen afgehandeld.

Af te dragen loonheffing en premies ABP	€ 3,9M
--	---------------

De betaling van de premies voor het ABP over de maand december is in januari 2025 achteraf gedaan, vandaar een nog te betalen bedrag van € 657K op de eindbalans. Daarnaast is via de salarisadministratie de te betalen Loonheffing over December 2024 geboekt; dit betreft een bedrag van € 3,3M.

Af te dragen omzetbelasting	€ 2,9M
------------------------------------	---------------

Met ingang van 1 januari 2020 wordt de Omgevingsdienst aangemerkt als onderneming voor de Omzetbelasting. Dit betekent dat op alle werkzaamheden de volledige 21% BTW wordt doorberekend op de facturen. De betaalde BTW op crediteuren facturen wordt in de vooraf trek daarop in mindering gebracht. Per saldo is de berekende afdracht voor het 4e kwartaal 2024 € 2,9M.

Overlopende passiva	€ 30,5M
----------------------------	----------------

Nog te betalen bedragen	€ 8,3M
--------------------------------	---------------

Per balansdatum is een bedrag van € 8,3M opgenomen alsnog te betalen. Een gedeelte van dit bedrag, namelijk € 4,7M, wordt gevormd door de voorlopige afrekening van de uitvoeringsovereenkomsten over 2024 met opdrachtgevers. De definitieve afrekening zal, na instemming AB, in 2025 aan de betreffende opdrachtgevers betaald worden. Het betreft gemeente Amsterdam (€ 1,2M), gemeente Haarlemmermeer (€ 127K), provincie Noord-Holland (€ 1,3M), gemeente Zaanstad (€ 1,1M) gemeente Aalsmeer (€ 362K), gemeente Amstelveen (€ 36K), gemeente Diemen (€ 81K), gemeente Uithoorn (€ 127K), gemeente Ouder-Amstel (€ 95K), Provincie Utrecht (€ 242K) en provincie Flevoland (€ 50K), Het restant is als volgt te splitsen, € 1,4M wordt veroorzaakt door te betalen facturen voor de inhuurkosten van december 2024 welke in rekening wordt gebracht in januari. En € 2,2M bestaat uit facturen voor overige materiele kosten en waarvoor de prestatie reeds in 2024 is geleverd, de grootste facturen hiervan zijn: de kosten

voor de milieucontroles (€ 255K), Afvalwater bemonstering (€ 62K), diverse hard- en software kosten bij de firma Duvak (€ 78K), Comon Invent huur E-noses (€ 65K), LOD nog te betalen aan Provincie Noord-Holland voor € 554K en het restant zijn nog te betalen facturen met een bedrag lager dan € 50K.

Vooruit ontvangen bedragen	€ 22,3M
----------------------------	---------

Het bedrag vooruit ontvangen bedragen betreft de bijdragen van de Founding Fathers voor het eerste kwartaal 2025 voor een totaalbedrag van € 20,1M, een abusievelijk opgelegde en betaalde factuur voor de gemeente Aalsmeer (€ 628K). Dit moet nog terugbetaald worden. Er is een bedrag van € 280K voor de jaren 2024-2025 opgenomen voor een vaststellingsovereenkomst van een ICT-leverancier om extra kosten die we moeten maken voor dienstverlening. Hier resteert voor 2025 nog € 140K voor. Voor extra werkzaamheden voor bodemtoezicht in het kader van de invoering Omgevingswet was in 2024 € 200K gereserveerd, hiervan is € 100K gebruikt en resteert nog € 100K welke in 2025 worden besteed. Daarnaast hebben we van het Rijk specifieke uitkeringen in voorschot ontvangen, namelijk de SPUK Energiebesparing, restant € 539K, de SPUK Groen Staal, restant € 374K en de SPUK IBP VTH, restant € 344K. Het restant ad € 45K zijn kleine vooruitbetalingen onder de € 50K.

4.8 Model rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur OD NZKG

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en financiële verordening en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 20-09-2024 het vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1 % van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 873,5K . De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Conclusie

Het Dagelijks Bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 0,- bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 873,5K. In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het dagelijks bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

Bijlage 1

Overzicht taakvelden per programma

taakveld, programma, kostensoort (bedragen x € 1.000)	gewijz. begroting 2024 lasten	gewijz. begroting 2024 baten	gewijz. begroting 2024 saldo	realisatie 2024 lasten	realisatie 2024 baten	realisatie 2024 saldo
Programma Bouw						
inkomsten		-17.939	-17.939		-17.296	-17.296
salarislasten	6.553		6.553	5.487		5.487
inhuur	3.431		3.431	4.212		4.212
materieel	666		666	212		212
taakveld 8.3 Wonen en bouwen	10.651	-17.939	-7.288	9.911	-17.296	-7.385
totaal programma Bouw	10.651	-17.939	-7.288	9.911	-17.296	-7.385
Programma Bodem						
inkomsten		-7.279	-7.279		-6.638	-6.638
salarislasten	4.077		4.077	3.391		3.391
inhuur	408		408	894		894
materieel	234		234	35		35
taakveld 7.4 Milieubeheer	4.719	-7.279	-2.560	4.319	-6.638	-2.319
totaal programma Bodem	4.719	-7.279	-2.560	4.319	-6.638	-2.319
Programma Milieu						
inkomsten		-48.036	-48.036		-46.130	-46.130
salarislasten	19.972		19.972	19.100		19.100
inhuur	5.154		5.154	4.798		4.798
materieel	4.053		4.053	3.361		3.361
taakveld 7.4 Milieubeheer	29.178	-48.036	-18.858	27.259	-46.130	-18.871
totaal programma Milieu/BRZO	29.178	-48.036	-18.858	27.259	-46.130	-18.871
Programma Randvoorwaardelijk						
inkomsten		-7.924	-7.924	-	-7.209	-7.209
salarislasten	5.682		5.682	5.642		5.642
inhuur	1.396		1.396	1.344		1.344
materieel	359		359	422		422
taakveld 7.4 Milieubeheer	7.437	-7.924	-487	7.408	-7.209	200
inkomsten		-3.903	-3.903	-	-3.551	-3.551
salarislasten	2.799		2.799	2.779		2.779
inhuur	688		688	662		662
materieel	177		177	208		208
taakveld 8.3 Wonen en bouwen	3.663	-3.903	-240	3.649	-3.551	98
totaal programma Randvoorwaardelijk	11.099	-11.826	-727	11.057	-10.760	298
Programma Bedrijfsvoering						
inkomsten		-1.190	-1.190		-1.201	-1.201
salarislasten	13.104		13.104	12.002		12.002
inhuur	2.320		2.320	1.969		1.969
materieel	12.767	-390	12.377	11.059	-270	10.788
taakveld 0.4 Overhead	28.191	-1.580	26.611	25.030	-1.471	23.558
onvoorzien	-		-	-		-
taakveld 0.8 overige baten en lasten	-	-	-	-	-	-
taakveld 0.9 vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
totaal programma Bedrijfsvoering	28.191	-1.580	26.611	25.030	-1.471	23.558
saldo voor mutaties reserves	83.838	-86.661	-2.823	77.577	-82.295	-4.719
Programma Bedrijfsvoering						
taakveld 0.10 Mutaties reserves	420	-245	175	556	-324	232
totaal programma Bedrijfsvoering	420	-245	175	556	-324	232
saldo na mutaties reserves	84.258	-86.906	-2.648	78.133	-82.619	-4.486

Bijlage 2

Bijdrage per deelnemer

deelnemer (bedragen x € 1.000)	UVO 2024	gewijz. begroting OD NZKG	realisatie 2024	afwijking 2024
Gemeente Amsterdam	27.200	27.449	26.260	-1.189*
Provincie Noord-Holland	31.684	32.061	30.479	-1.582**
Gemeente Zaanstad	4.724	4.224	3.632	-592***
Gemeente Haarlemmermeer	11.901	12.523	12.247	-275
Gemeente Aalsmeer	928	737	566	-171
Gemeente Amstelveen	981	918	944	26
Gemeente Diemen	422	355	342	-13
Gemeente Ouder-Amstel	404	329	309	-20
Gemeente Uithoorn	485	379	359	-20
Provincie Flevoland	354	422	304	-118
Provincie Utrecht	1.089	1.091	846	-245
totaal UVO baten	80.171	80.487	76.287	-4.200
projecten + offertes		676	902	226
subsidies		250	231	-19
externe detachering		170	264	94
overig		256	330	74
overig- SPUK		3.552	2.958	-594
onttrekking reserves		245	324	79
voorziening		390	270	-120
rente opbrengst		880	1.053	173
overige baten		6.419	6.332	-87
totale baten		86.906	82.619	-4.287

* inclusief € 250K vooruitontvangen bedragen Bouw

** inclusief € 100K vooruitontvangen bedrag Bodem

*** inclusief € 472K vooruitontvangen bedrag Bouw en Bodem

Bijlage 3

Berekening financiële kengetallen

Hieronder volgt de berekening van de financiële kengetallen en toelichting daarop. Zie paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing voor de beoordeling van en toelichting op de kengetallen.

Netto schuldquote

netto schuldquote (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
vaste schulden	-	-	-	-
netto vlottende schuld	4.833	3.765	4.045	6.731
overlopende passiva	21.367	26.018	21.368	30.575
financiële activa (excl. verstrekte leningen)				
financiële activa (verstrekte leningen)				
uitzettingen < 1 jaar *	28.761	35.788	28.761	48.188
liquide middelen	29	313	29	184
overlopende activa	556	1.486	554	746
totale baten (excl. mut. res.)	56.098	70.383	86.661	82.295
netto schuldquote	-6%	-11%	-5%	-14%

* De netto schuldquote wordt berekend door het saldo van de schulden en vorderingen te delen door de totale baten.

Solvabiliteitsratio

solvabiliteitsratio (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
eigen vermogen	2.634	5.932	2.534	9.358
balanstotaal*	14.846	16.660	8.478	27.388
solvabiliteit	18%	36%	30%	34%

*Gecorrigeerd met voorschot opdrachtgevers UVO 2024 (afrek) en vooruitontvangen SPUK. De verhouding tussen het eigen en totale vermogen geeft de ratio voor de solvabiliteit.

Structurele exploitatieruimte

structurele exploitatieruimte (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
totale structurele lasten	56.935	65.114	83.249	75.980
totale structurele baten	56.098	69.040	86.661	81.583
totale structurele toevoegingen aan de reserves	-	-	-	-
totale structurele onttrekkingen aan de reserves	-	-	-	-
totale structurele baten	56.098	69.014	86.661	81.583
structurele exploitatieruimte	-1%	6%	4%	7%

De berekening voor structurele exploitatieruimte is het saldo van structurele baten en lasten en structurele toevoegingen en onttrekkingen van reserves. Het resultaat hiervan wordt gedeeld door de structurele totale baten.

Bijlage 4

Meerjarig overzicht risico's

In de tabel op pagina 73 zijn de strategische bedrijfsrisico's van de OD NZKG opgenomen in een meerjarig overzicht. Per risico is aangegeven wat het geschat financieel effect is. Dit is het maximaal vastgestelde bedrag van het risico. Elk risico kent een kans van optreden. Hoe groter de kans van optreden hoe hoger het risicobedrag is. Op basis van de kans van optreden is voor elk risico het risicobedrag bepaald.

Meerjarig overzicht noodzakelijk weerstandsvermogen

risico's (bedragen x € 1.000)	kans op risico	totaal geschat financ. effect	risico- bedrag 2024	risico- bedrag 2025	risico- bedrag 2026	risico- bedrag 2027	risico- bedrag 2028	risico- bedrag 2029
verandering in wet- en regelgeving								
a. extra werk borging operationele kwaliteit Omgevingwet	gemid.	1.529	635	306	61	61	61	61
c. Algemene Verordening Gegevensbescherming	erg klein	827	41	41	41	41	41	41
d. klimaatadaptatie en circulaire programma	gemid.	827	41	83	165	165	165	165
e. terugdringen milieubelasting door wetgeving en rijksprogramma's	gemid.	827	41	83	165	165	165	165
f. verandering rijks- of provinciaal beleid t.a.v. Tata Steel	klein	1.401	0	0	140	140	140	140
verandering in wetgeving		5.412	757	513	574	574	574	574
omzet fluctuaties, conjunctuur en arbeidsmarkt								
a. omzetfluctuatie door conjuncturele ontwikkelingen	klein	2.068	204	207	414	207	207	207
b. niet realiseren dekkingsbijdrage overhead, arbeidsmarkt en inhuur	gemid.	1.241	122	248	248	248	248	248
c. afbreuk risico Groen Staal	gemid.	467	0	0	93	0	0	0
d. vertrek Tata uit Nederland	klein	1.526	0	0	153	153	153	153
omzet fluctuaties, conjunctuur en arbeidsmarkt		5.302	326	455	908	608	608	608
bedrijfsvoering								
a. risico nieuw zaakstelsel	zeer groot	517	510	517	-	-	-	-
b. informatiebeveiliging	groot	1.158	60	579	579	579	579	579
c. Groen Staal niet volledig kunnen leveren	gemid.	PM	-	-	-	-	-	-
bedrijfsvoering		1.675	570	1.096	579	579	579	579
prestatiegericht financieren								
a. afwijking t.o.v. vastgesteld kengetal	klein	4.400	0	0	440	484	532	532
b. risico onderhandenwerk bouw en bodem	groot	660	401	0	330	330	330	330
prestatiegericht financieren		5.060	401	0	770	814	862	862
totaal		17.449	2.055	2.064	2.830	2.574	2.622	2.622

Risico matrix

	laag	prioriteit			hoog	
5	5	10	15	20	25	hoog
4	4	8	12	16	20	
3	3	6	9	12	15	
2	2	4	6	8	10	
1	1	2	3	4	5	laag
	1	2	3	4	5	
	kans					

Bijlage 5 Sisa (Single Informatie Single Audit)

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
lenW	E23	Proefontgassing	Besteding (jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)				
		DCMR Milieudienst Rijnmond, Provincie Zuid-Holland en Omgevingsdienst Noordzeekanaal-gebied	Aard controle R Indicator: E23/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E23/02				
			€ 0	Nee				
lenW	E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: E93/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/03			
			€ 36.876	€ 36.876	Nee			
			Naam activiteit	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E93/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/06			
			1 Aanvragen SPUK	€ 36.876	€ 36.876			
			2					
			15					
EZK	F21	Enmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee)	Eindverantwoording (ja/nee)	
			Aard controle R Indicator: F21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: F21/02	Aard controle R Indicator: F21/03	Aard controle D2 Indicator: F21/04	Aard controle R Indicator: F21/05	
			€ 942.036	€ 942.036	Nee	Ja	Nee	
EZK	F39B	Specifieke uitkering uitbreiding capaciteit omgevingsdienst Noordzeekanaal-gebied (NZKG) (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één provincie-(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T)	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: F39B/01	Aard controle R Indicator: F39B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F39B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F39B/04		
			030007 Provincie Noord-Holland	€ 690.128	€ 690.128	Nee		

Bijlage 6

Controleverklaring accountant

**Gemeente
Amsterdam**

Bezoekadres
Oudezijds Voorburgwal 300
1012 GL Amsterdam

Postbus 1078
1000 BB Amsterdam
Telefoon 020 254 9000
amsterdam.nl

Nr. 664.000.24-A

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied te Zaandam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2024;
- 2 het overzicht van baten en lasten over 2024;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
- 4 de SiSa-bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (bijlage 5); en
- 5 het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (bijlage 1).

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het in juni 2024 door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter

ACAM is bereikbaar per metrolijn 52, halte Rokin
Een routebeschrijving vindt u op www.amsterdam.nl

ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 832.500 (afgerond). De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de 0,3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het directieverslag (voorwoord);
- de verantwoording programma's;
- de verplichte paragrafen;
- overige bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan vereisten van de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

ACAM is bereikbaar per metrolijn 52, halte Rokin
Een routebeschrijving vindt u op www.amsterdam.nl

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Wij hebben onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel dat de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet -Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2024 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied;

- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de entiteit in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de entiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

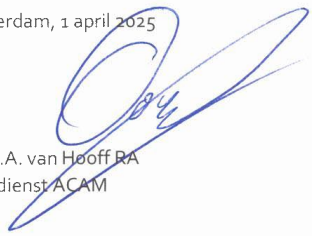
Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het in juni 2024 door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol en het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de entiteit in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de entiteit;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Amsterdam, 1 april 2025

drs. D.A. van Hooff RA
Auditdienst ACAM

ACAM is bereikbaar per metrolijn 52, halte Rokin
Een routebeschrijving vindt u op www.amsterdam.nl

Colofon

Redactie
Arnold Joustra

Vormgeving
Vorm de Stad, Amsterdam

www.odnzkg.nl